

Kmet, delavec in obrtnik
naj bode narodu vedel!

Izbija vsako sredo.
Neposredno:
za celo leto Dtn 30—
za pol leta „ 15—
za tiskarstvo
za celo leto Dtn 30—
tiskarstvo po tarifi. — Pla-
meniški vprašanjem naj
se prikaže znanstveno od-
govor. — Nepriljubljeni
pisma se ne sprejemajo.

Kmetški list

Glasilo „Zveze slovenskega kmetškega ljudstva“.

Vsako utiraj vse sadove
svojega dela in marljivosti!

Rokopis se ne vra-
čajo. — Plača in tož
se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolodvorski
ulici šte. 7. — Telefon
inter. št. 506. — Račun
pri pošti, čehovnem sa-
vodu št. 11.508.

Nova vlada.

Po kratki krizi smo dobili zopet novo vlado, ki se razlikuje od stare samo toliko, da v njej ni več predsednik Nikola Pašić, ampak Pašičev pristaša Uzunović in pa, da je odstopil finančni minister Stojadinović, ki se je vrnil na svoje ravnateljsko mesto v neki beogradski banki. Ostala pa je stara zveza med radikali in radičevci in Stjepan Radić je tudi v novi vladi minister za prosveto. Politika sporazuma se bo torej nadaljevala, čeprav zaenkrat še brez Slovencev.

V pretekli krizi je nekaj časa res izgledalo, da bo prišla na površje opozicija z Ljubo Jovanovićem kot predsednikom vlade na čelu. Stjepan Radić je v svojem govoru na shodu na Sušaku tudi jasno namignil, da prideta tudi dva zastopnika SLS v poštev in kakor so poročali razni slovenski listi, sta se bila res odpeljala v Beograd poslanca SLS prof. Sušnik in inženjer Sernec čakati, da bosta pozvana v vlado. Toda lepi načrti so nenadoma vsi padli v vodo. Verodostojni viri pripovedujejo, da je bil mandat za sestavo vlade res namenjen Ljubi Jovanoviću, a v zadnjem hipu je baje vse načrte prevrnil Radičev govor na Sušaku. Tako je SLS zopet potisnjena v opozicijo, kar dovolj pojasnjuje srdite napade na Radića, ki jih objavlja dan za dnem ves esesarski tisk.

Nič boljše se ni zgodilo samostojnim demokratom. Tudi tem je za časa krize zasijala iskrica upanja, da pride v vlado vsaj demokrat Davidović, kateremu bi se pridružili tudi samostojni demokrati. A tudi iz te moke ni bilo kruha in zato samostojni demokrati vpijejo kot besni na — Radića, češ, da jim je ta

požrl masten kos vladne pečenke, na katerega so tako željno čakali.

Nekoliko na boljšem so sam. demokrati le še kakor esesarji. Samostojni demokrati imajo vsaj med radikali še nekaj prikritih prijateljev, ki jim dajejo potuho, za dr. Korošca pa ne mara niti vladna večina, niti opozicija. Tako daleč jo je pripeljal dr. Korošec.

Slovenski listi so o vzrokih krize mnogo ugibali, povedal pa ni nihče nič pravega. Danes tega nihče več ne verjame, da bi bile povod krizi razne afere Pašičevega sina Radeta. Te afere, ki jih Pašičevemu sinu očitajo, so že silno stare, že več let, in jako čudno bi bilo, da bi bili »poštenjaki« šele danes našli svoje ogorčenje nad temi aferami! Zakaj so pa prej cela leta molčali? Kakšni »poštenjaki« so to? Moralo je biti torej nekaj drugega v ozadju. Mogoče leži rešitev zagonetke v dveh časopisnih poročilih, od katerih pravi eno, da se je sestavil poseben odbor v proslavo osemdesetletnice Nikole Pašića, ki naj bi bil pri tej priliki venčan že meseca maja ali junija z zlatim lavičevim vencem, drugo poročilo pa javlja, da je država dovolila kredit v znesku 400.000 dinarjev za popravo žiškega samostana, kjer se bo izvršilo kraljevo kronanje. Toda to je le ugibanje; gotovo pa je, da v slovenskih listih pravega vzroka krize, oziroma pravega vzroka za potiskanje Nikole Pašića v politično ozadje nismo našli nikjer.

V splošnem pa je položaj zaenkrat tak, kakršen je bil pred krizo in opozicija ima jako malo upanja, da v doglednem času vrže sedanjo vlado.

Po krizi.

Po izglasovanju proračuna za leto 1926 in 1927 je stari Pašić odložil skupščinske seje do pravoslavne Velike noči. Tako se je delalo dosedaj v naši državi sedem let in gosposke stranke so bile s takim parlamentarnim delom zadovoljne. Ko pa je prišel Radić, je bilo teh metod konec. Izjavil je kralju, da on pri takem »delu« ne bo sodeloval in potem tudi Pašiću. G. Pašić je bil malo hud in je podal ostavko. Kriza vlade je bila otvorjena v nedeljo, nova vlada pa je bila že zaprisežena v četrtek zvečer. Kriza je bila sicer zelo kratkotrajna, a tudi zelo poučna.

Odšel je stari Pašić, odšel je z

njim finančni minister dr. Stojadinović. To je vsekakor velik uspeh Radičeve politike.

Na mesto ministra javnih del je prišel Milorad Vujičić, odkrit in odločen pristaša g. Ljube Jovanovića in protivnik g. Pašića. Tudi to je velik uspeh.

V novi vladi sicer zopet ni nobenega Slovenca in tudi to je običajni veliki uspeh slovenski v slogu »začudoljnega Kranjca«. Zakaj? V »Slovincu« smo brali, kako se je g. Žerjav odpeljal v Beograd in kako se tam ponuja v vlado in vsi esesarji so trepetali, v »Jutru« pa je zopet stalo na več krajih, kako sta prihitela ministrska kandi-

data gg. Sušnik in Srnec tja doli, kako pritiskata v vlado, da bosta kar kljuko polomila na vladinih vratih, kako jih Radić sili notri in celo Pucelj in vse, kar verjame »Jutru« je trepetalo. Zgodilo pa se je, da na veliko zadovoljnost esesarjev g. Žerjav ni imel uspeha, gg. Srnecu in Sušniku se to pot kljuka še ni vdala in zato uživa »Jutro« tabor. Ker pa ni prišel tudi iz naše stranke nihče v vlado, je veselje v obeh taborih še večje in tako mirno lahko zapišemo, da se je zadnja kriza prav posebno zadovoljivo rešila z ozirom na potrebe Slovenije.

To je naša politična beda!

Pa so bile tu še druge zanimivosti. Pri »Slovincu« trdijo sedem let, da ne bo prej boljše, da odide g. Pašić, ker z njim ni mogoče razgovarjati. To so podedovali od g. Davidovića. In ko so bili gg. dr. Kulovec, Davidović in Spaho vprašani, ako bi sodelovali v vladi in pod kakšnimi pogoji, so nastopili složno kakor Salome prelestna: »Dajte nam glavo gospodina Pašića!« In izpolnila se jim je vroča želja, na Uzunovičevem krožniku leži prava in resnična glava g. Pašića z vso lepo, belo brado in z g. Stojadinovičem vred, gospodje pa so ostali zopet pred vrati, čeprav ni več zadržka na njihovi strani za vstop v vlado. Pomislili pa niso, da so zadržki vedno na dveh straneh. Zato so njihove lajne zavrtle staro pesem, cepci so padli zopet — seveda po Radiću. Pri roki so že zopet vsi programi, poedinci pa še upajo, žarki nade še tle, zato je mišljenje njihovih političnih reprezentantov tako različno, da »ne ve levica, kaj govori desnica«. Vrhovni poglavar pa tokrat sploh ni bil zasledil, »da se nekaj kuha« v Beogradu in je rajši šetal po Akropoli.

»Jutro« je na veliki petek v početku uvodnika pisalo, da če pride Ljuba Jovanović ali pa Ninčić, sploh po odhodu g. Pašića, bo v kabinetu po intelektu najmočnejši g. Radić. Zdaj, ko je stvar tako brezupna za g. Pribečevića in njegov Žerjavov privesek, je seveda Radić že zopet stari zmešanec, nesreča za državo, nemiren duh, ki ne da miru, čeprav je minister, ministri — demokrati — pa niso še nikoli delali kriz, nego so vedno mirno in potrpežljivo čakali, da so jih brcnili drugi. V ozadju pa prižigajo lučko nade, da se skoro povrne g. Pašić, »preroben, ves nov« in potem bo za Žerjavovo družbo zopet raj na zemlji. Ker ni čas daleč, priporočajo za meddobje — radiokoncerte. Stvar je moderna in mora roditi uspehe!

Tako se obnaša Slovenija med krizo in po krizi. In potem smo razžaljeni, če Slovencev ne marajo in jih ne vpoštevajo.

Največji nauk, ki nam ga je dala ravnokar minula kriza, pa je oni stari, ki ga oznanjamo že od davna: Proti Hrvatom se v naši državi ne bo nikoli več vladalo, brez njih pa je tudi le malo časa mogoče. Slovenci nismo tako srečni, pa tudi ne tako sposobni. Da ne bomo večne pastorka, moramo še bližje Zatrebu.

Iz zgodovine propadajoče SLS.

II.

Odgovor dr. Iv. Šustersiča ljubljanskemu škofu.

Prevzvišeni!

Potrujem sprejem Vašega pisma z dne 26. julija t. l. in obžalujem, da v njem ne najdem odgovora na tehtna vprašanja in pozive nepolitičnega značaja, katere sem bil sprožil v svojem pismu od 14. junija t. l. — Zgodilo se je, kar sem slutil in v svojem pismu prerokoval: »Tu umolknete!« Nastopi tedaj, po besedilu in smislu mojega omenjenega pisma, posledica, da Vas moram smatrati osebno odgovornim za vse laži, klevete in krivice, ki sem jih precizno označil v svojem pismu z dne 14. junija t. l. — Nastopijo tudi vse druge posledice, ki sem jih tam namignil, odnosno ki slede avtomatično iz vsebine mojega prvega pisma.

Po tej ugotovitvi, ki zaključuje diskusijo, naj kratko reasumiram. Jaz sem v pismu 14. junija obravnaval sploh le moralna vprašanja, izključivši expressis verbis politiko, omejil sem se torej na predmete, glede katerih sem Vam kot škofu moral pripisavati kompetenco. Na misel mi ni prišlo, spuščati se v kontroverzo politične narave. Preciziral sem tehtne moralne probleme in niti enega političnega. In kaj sem dobil kot odgovor? Izvleček tistih političnih čenč, ki so Vam jih nanosili svojedobno izvestni politikanti in katere so Vam postale, po misterioznem psihičnem procesu, neki dogma.

Jaz se nisem nikdar pritoževal in se ne pritožujem zoper svoj politični padec. Umi-

rite se vendar enkrat s tem dejstvom. Tudi nisem zahteval in ne zahtevam od Vas nobenega računa ali pojasnila radi mojega »padca«, s katerim sem popolnoma zadovoljen in ki me res prav nič ne vznemirja. Če bi bilo tudi vse natančno in do pičice tako, kakor mi pišete, ostanejo istotako odprta in v popolni moči zgolj moralna vprašanja osebne dostojnosti, poštenosti, resnice in krščanske ljubezni ter pravičnosti. Ali sem nehal biti objekt teh dolžnosti, ker sem plitično padel? Ali sem s svojimi svojci postal »vogelfreik«, ker sem padel z vodilnega mesta? Zakaj ne morete odgovoriti na ta vprašanja? Ali se sme padlemu političnemu voditelju odrekati možnost, služiti v domovini svoj vsakdanji kruh? Ali se ga sme preganjati z osebnim sovraštvom in osebno osveti? Ali se ga sme poljubno obrekovati? Ali se mu sme, direktno ali indirektno, streči po življenju? Z lece ozmanjuate, da ne, v praksi potrjujete, da je tako prav! Povem Vam, da se mi smilite, ko vidim, kam ste zašli in da je Vaša zaslepljenost zaenkrat nepremagljiva. Posito sed non concesso, da bi bila od Vas podana »zgodovina mojega padca« do pičice resnična, kaj bi to značilo? Nič več in nič manj, kot da nisem prost človeških slabosti. Ali ste Vi brez njih? Ali poznate sploh človeka, ki je brez njih?

Nočem se spustiti v nobeno prerekanje glede zgodovine mojega padca, ki mi jo servirate. Ali hočete mene prepričati, ko sem vendar vse sam doživel, medtem ko ste Vi bili in ste žrtev mistifikacije?

Naj Vam vendar še predložim nekatera precizna dejstva, da vidite, na kakšnih nogah je Vaše zgodovino pisje.

»Začeli ste trditi, da ste Vi sami stranka,« mi očita Vaša »zgodovina«. Kdaj in komu sem to trdil? Kdor Vam je to pravil, se je debelo zlagal. Pika.

»Polagoma je rodilo in vedno več verjetnosti dobivalo mnenje, da, celo prepričanje, da presojate in vodite vse le z ozirom na svojo osebo, ko ste proti naročilu in volji kluba na čuden in skrivnosten način postali deželni glavar...« Prvi del tega odstavka Vaše »zgodovine« je čisto navadno sumničenje, brez dejanske podlage, drugi, pozitivni del pa navadna debela laž. Klub mi ni v zadevi deželnega glavarstva nikdar nič naročil in ni v tem oziru nikdar izrazil kake svoje volje ali le želje. Sploh se s to zadevo niti pečal ni! Kdo Vas je tako grozno mistificiral? Skrivnostnost postanka mojega deželnega glavarstva je pa bila tako velika, da sem o tem poročal Izvršilnemu odboru SLS, ki je to skrivnost vzel brez ugovora na znanje in me na predlog pok. dr. Kreka soglasno pozval, da obdržim tudi svoj državnozborski mandat, katerega sem bil v smislu strankinih pravil dal stranki na razpolago. Državnozborski klub pa je bil tako ogorčen, da me je vnovič izvolil soglasno svojim načelnikom.

Tako bi lahko navajal še razne druge točke Vaše zgodovine moje-

ga padca, ki kar mrgoli objektivnih neresnic in zavijanja dogodkov. Pa čemu? Zaenkrat imate očitno še bronasto čelo ter nočete in nočete videti resnice, ki je protivna Vaši prepereli mentalnosti iz let 1916 do 1918. Seveda, priznati objektivno resnico, to bi bilo za Vas istovetno s priznanjem vnebovpijočih krivic, katerih ste deležen kot aktiven storilec in Vi bi bili potem morda kot škof nemo-goč. Ker pa očitno te misli ne prenesete, ostanete krčevito pri svoji »zgodovini« in rajše zaprete oči, kot da bi pogledali tje, kjer se vidi objektivna resnica v jasnem svitu. Prav iz srca obžalujem, da se ne morete vspeti na piedestal, ki bi odgovarjal Vašemu visokemu dostojanstvu, temu ljubite kretati se v nižavi najmalenkostnejših osebnih spletk pretekle zgodovinske dobe, ki se je za večnost pogreznila v morje nekdajnosti. Ni moja naloga učiti Vas. Morebiti pa pa vendar še doživim čas, ko se Vam odpro oči. In to bo dobro za Vas.

Ne morem končati, da bi ne reagiral na Vaše opazke glede nekaterih duhovnikov, ki jih omenjate v Vašem pismu. Popolnoma irelevantno je, kakšno župnijo ste dali tej ali oni žrtvi nizke gonje Vaših zaupnikov in podlih špijonov. Ravno tako je brez pomena za stvar, če ste dr. Lampeta na smrtni postelji obiskovali. S tem niste popravili nobene krivice in nobenega gorja, ki se je po Vaši krivdi in ob Vašem aktivnem sodelovanju prizadela tem izvrstnim gospodom...

Vi zlorablajte škofovsko avtoriteto in ste jo zlasti zlorabili proti duhovnikom, ki nočejo in posvoji vesti ne morejo slediti Vašemu povelju, da bi podpirali politično in osebno nemoralo in lopovščino. Namesto da bi bili škof, se dopadate v vlogi političnega priganjača neke moralčno zelo nizko stoječe družbe špekulantov. Prav nič se ne zmenite za vest posameznega duhovnika. Vse hočete tiranizirati na nacerkvenem polju. Sic volo, sic jubeo! Pazite! Svaka sila do vremena! Vaši duhovniki niso brezdušna bitja, v katera jih hočete ponižati, marveč vestni možje z lastnim duševnim življenjem. In Vaši politični eksperimenti so se preslabo obnesli, da bi Vam mogli politično avtoriteto priznati.

Vtis imam, da nimate pravega notranjega miru. Vidite, jaz pa sem v posesti popolnega duševnega miru. Prav nič se ne čutim ponižane-ga po svojem političnem padcu. Zakaj neki? Saj nisem učinil ničesar, kar bi mi vest očitala. Pa tudi nobenega nečastnega dejanja, nobene neznačajnosti. V najtežavnejših okoliščinah sem do konca zvesto vztrajal in — padel. Srečen sem, da sem bil v celi aferi naklo in ne kladivo. Posebno me pa veseli, da sem rešen vsakega stika z izvestnimi umazanimi elementi. In rešen sem težke butare, ki sem jo nosil skozi tri desetletja.

Vi mi očitate, da nisem hotel »prostovoljno« odstopiti in pripisu-jete to z Vam lastno dušeslovno

avtoriteto nizkim samopridnim namenom. Pozabili pa ste, da sem Vam še decembra leta 1915 pismeno naznanil svoj popoln izstop iz javnega življenja. Vi pa ste prišli takoj drugi dan k meni in me pripravi, da sem vztrajal. In še pozneje, ko se je bil konflikt v stranki že zelo poostiril, ste me pismeno prosili, naj nikar ne odstopam. To vse pa suvereno prezirate, ker se ne strinja z Vašim današnjim konceptom. Da se pa pozneje nisem udal sramotnemu in moralčnemu kriminalnemu pritisku, to je bilo načelno vprašanje zvestobe napram svojim dolžnostim. Silno tuje se Vam očitno zdi tako razumevanje svojega zvanja in zdi se mi, da me sodite po zgledih okoli sebe. Psihološki interesantno pa je, da tam vidite same čednosti in kreposti, ko nasprotno mene neprestano insultirate z nizkimi insinacijami, ki ste se jih naučili od onih, ki jih jaz bolje poznam kot Vi. Kadar pa navajate »fakta«, so ali popolnoma izmišljena ali napak zvita. In če se Vas pozivlje, da zasledujete objektivno resnico, ponavljate stare insinacije in neresnice, izbegajoč

hladno objektivno iskanje resnice. Zakaj se resnice bojite?

Toda čemu bi še nadaljeval ta razmotrivanja? Če hočete absolutno ostati pokrovitelj laži in krivice, Vam tega ne morem braniti. Ako ne sprevidite, da tudi napram političnemu voditelju veljajo načela resnice, pravice in krščanske ljubezni in da je moralčno popolnoma brezpomembno, če je svoj padec sam zakrivil ali ne; če smatrate, kakor zveni iz Vašega pisma, obsodbe vreden objekt sovraštva in osvete, ne pa sovraštvo in osveto samo, — je vsaka diskuzija z Vami odveč. Storil sem, kar sem mogel, da Vam odprem oči, da Vas privedem do razločevanja moralčnih argumentov od političnih. Uspeh, to vidim, ni v mojih rokah. Naj Vam in meni Bog pomaga!

Sprejmite, Prezvizišeni, kot cerkveni knez izraz moje spoštljivosti, sicer pa moje zadnje pozdrave, kajti zdi se mi, da gredo najina pota za to življenje narazen.

Voiders, 24. avgusta 1922.

Dr. Ivan Šusteršič l. r.

Zanimiva pravda.

Dne 6. t. m. se je vršila pred ljubljanskim deželnim kot tiskovnim sodiščem zanimiva obravnava o tožbi, ki jo je vložil odvetnik g. dr. J. Brejc kot zastopnik »Vzajemne posojilnice« v Ljubljani proti ravnatelju tiskarne Blasnik nasled. zaradi natisa brošure »Naš odgovor«, kjer je po mnenju tožiteljice tiskan med drugim tudi stavek, ki ga smatra tožiteljica (»Vzajemna posojilnica« v Ljubljani) za razžaljevo obrekovanje (kleveto).

Da bodo naši bralci stvar dobro razumeli, moramo poseči nekoliko nazaj v zgodovino spora. Spor se vrti okoli uprave »Gospodarske zveze« in »Zadružne zveze«, v prvi vrsti okoli »Gospodarske zveze«. Vodstvu »Gospodarske zveze« so nekateri gospodje očitali, da slabo gospodari in da je gospodarstvo pri tem zavodu deficitno. Ta očitke je »Gospodarska zveza« z vso odločnostjo zavrnila. Nato so pa gotovi gospodje dali natisniti v Blasnikovi tiskarni knjižico »Naš odgovor«, kjer navajajo znova težke očitke proti »Gospodarski zvezi« in »Zadružni zvezi« ter pristavljajo, da bo tudi »Vzajemna posojilnica« prišla v neprijeten položaj, če se bo spustila v sanacijsko akcijo za »Gospodarsko zvezo«.

Težki očitki glede slabega gospodarstva v omenjenih zavodih so dali obdolženim zavodom povod, da so vložili po novem tiskovnem zakonu tožbo proti ravnatelju Blasnikove tiskarne g. M. Rožancu. Ako se namreč ne da ugotoviti, kdo je kakšno žalitev napisal, je odgovoren po novem tiskovnem zakonu tiskar.

Vložene so skupaj tri tožbe: Tožba »Gospodarske zveze«, tožba »Zadružne zveze« in tožba »Vzajemne posojilnice«. Zagovornik obtoženega ravnatelja M. Rožanca dr. Tuma je sicer predlagal, da se vse

tri obtožbe spoje v eno samo, ker gre stvarno za eno in isto stvar, vendar pa dne 6. t. m. ni prišlo do obravnave vseh treh tožb, ampak samo do obravnave o tožbi, ki jo je vložila »Vzajemna posojilnica«.

Po novem tiskovnem zakonu mora obtoženec nastopiti tekom 8 dni dokaz resnice, če hoče biti oproščen. Zagovornik dr. Tuma je dokaz resnice tudi nastopil.

Pri obravnavi je predsednik senata višji sodni svetnik Mladič prebral najprej obtožnico, v kateri tožitelj utemeljuje upravičenost tožbe proti tiskarju. Na brošuri je sicer označena kot izdajateljica »Revizijska zveza«, toda ta »Zveza« je po mnenju tožitelja juristična oseba, ki se je ne da prijeti. Tudi samo podpis »Revizijska zveza« ni zadosten, ker manjkajo podpisi dveh pooblaščenecv, ki za »Revizijsko zvezo« polnopravno in pravomočno podpisujejo. Zato je tožba proti tiskarju utemeljena.

Zagovornik obtoženca dr. Tuma je v svojem odgovoru znova poudarjal, da je treba vse tri tožbe združiti. Ako pa sodišče tega predloga ne bi sprejelo, je pripravljen nastopiti dokaz resnice tudi samo glede »Vzajemne posojilnice«, da dokaže, da je v brošuri omenjeni očitke utemeljen.

Svoj dokaz je oprl zagovornik dr. Tuma pred vsem na tri bilance »Vzajemne posojilnice« iz zadnjih treh let. O bilancah pravi, da jih je dobil »na intimen način«. Nato je začel obravnavati posamezne v bilancah navedene številke in na podlagi natančne presoje bilančnih števil je imenoval bilance »škan-dalozne«.

Proti tako trdemu izrazu je dr. Brejc ugovarjal, češ, da so take besede govorjene samo za javnost, da pa ne spadajo k stvari.

Dr. Tuma pa je s svojo kritiko

bilanc nadaljeval, ne meneč se za protest dr. Brejca in je med drugim izjavil: »Zato trdim tukaj javno, da so te bilance falzificirane! Verjetno je, da so bile take bilance predložene tudi davčni oblasti in združni nadzorni oblasti, in čudno, zelo čudno je, da tukaj oblast ni že zdavnaj vmes posegla!«

Na te besede zastopnik »Vzajemne posojilnice« g. dr. Brejc ni pomnil nobene besede, kakor je molčal tudi ves čas, ko je dr. Tuma mesaril bilančne številke.

V stvari sami je dr. Tuma dalje dokazoval, da je »Vzajemna posojilnica« imobilna, to se pravi, da ima ves svoj denar (vse vloge) založene v podjetjih, ki se ne dajo takoj vnovčiti. Navajal je, da ima »Vzajemna« okoli 8 milijonov dinarjev vlog, ki pa so založene deloma v delnice družbe »Union«, okoli 6 milijonov dinarjev je »Vzajemna« založila v zgradbo svoje palače, o kateri govornik ne more trditi, če nese toliko, da bi se založeni denar obrestoval in amortiziral, nad 6 milijonov dinarjev pa je »Vzajemna« rabila za nakup vinskega oddelka »Gospodarske zveze«, ki obstoji danes kot samostojna delniška družba. Ceno za nakup »Vinarne« označuje govornik kot mnogo previsoko za tako riskantne vrste kupčije kakor je vinska kupčija, kajti »Vzajemna« bo morala zaslužiti pri vinski kupčiji najmanj 1 milijon dinarjev samo za obrestovanje in za amortizacijo v to kupčijo vloženega kapitala. Takih kupčij pa zadrugam ni priporočati in take kupčije sploh ne spada v združni delokrog.

Kot prič sta bila zaslišana g. primarij dr. Vinko Gregorič in trgovec g. Peterca.

Priči sta v glavnem potrdili navedbe dr. Tume. Dr. Gregorič je povedal, da je hotela »Gospodarska zveza« že lansko leto prodati svoj vinski oddelek družbi »Union«, pri kateri ima večino akcijskih svojih rokah »Vzajemna posojilnica«, da pa je on to pravočasno preprečil.

Zanimiva obravnava se je končala s sklepom sodišča, da se razprava preloži v svrhu zaslišanja še nekega strokovnjaka.

* * *

Tako je potekla obravnava in mi nismo zapisali nič drugega kakor to, kar se je pred sodiščem javno izpregovorilo.

Dostavili pa bi temu poročilu še sledeče:

Vsi ljubljanski dnevniki imajo za sodnijske razprave svoje stalne poročevalce, ki jako radi priobčujejo potek zanimivih razprav, ker je to pač njihov zaslužek. Ko smo pa v sredo in v četrtek prebirali ljubljanske dnevnike ene in druge barve, nismo našli prav nikjer o tej razpravi niti besedice! Zakaj ta ne navaden molk? Da je molčal »Slovenec«, to razumemo, čeprav niti njegovega molka ne opravičujemo. Molčali pa so tudi vsi drugi dnevniki. Edino »Delavska politika« je objavila o tej pravdi kratko dnevno notico, posneto najbrže po zagrebškem »Jutarnjem listu«, ki je prinesel poročilo. Kako to? Če pomislimo, kako so vsi ti listi nekaj dni

prej rohnili nad korupcijo, ki jo baje uganja v Beogradu Rade Pašić, je zelo zanimivo ugotoviti, da nihče ni hotel videti bruna v lastnem očesu! Koliko more biti potem vredno »moralno ogorčenje«

Razne politične vesti.

Dogodki v Beogradu. Pašić je končno moral vendarle oditi, kar je v prvi vrsti Radićeva zasluga. Nikola Uzunović, radikal, je sestavil novo vlado radikalov in radićevcev in sicer sledeče:

Ministrsko predsedništvo in finance: Nikola Uzunović.

Vojna in mornarica: General Dušan Trifunović.

Notranje zadeve: Boža Maksimović.

Zunanje zadeve: Dr. Momčilo Ninčević.

Promet (železnice): Krsta Miletić.

Narodno zdravje: Dr. Slavko Miletić.

Prosveta: Stjepan Radić.

Pošta in brzojav: Dr. Benjamin Superina.

Agrarna reforma: Pavle Radić.

Šume in rude: Dr. Nikola Nikić.

Poljedelstvo in vode: Dr. Vasa Jovanović.

Vere: Miša Trifunović.

Izenačenje zakonov: Dr. Milan Srškić.

Socijalna politika: Milan Simonović.

Trgovina in industrija: Dr. Ivan Krajač.

Javna dela: Milorad Vujičić.

Pravosodje: Marko Gjuričić.

Zadnji Pašićev poskus, da bi se vzdržal na vladi, je bil ta, da je Pašić Radiću ponudil še eno ministrstvo. Toda Pašić se je hudo vrezal. Radić mu je namreč odločno odgovoril, da ni povzročil krize radi povečanja števila njegovi stranki danih ministrstev, nego zato, ker hoče imeti tako vlado, ki bo ostro nastopila proti korupciji in bo tudi voljna spraviti skozi narodno skupščino nekaj najvažnejših zakonov, kakor o občinah, o cestah, o izenačenju davkov itd.

G. Stj. Radić je imel v zadnjem času dva velika shoda: Enega na Sušaku, kjer se je zbralo okoli 12 tisoč ljudi, drugega zadnje nedelje v Pakracu na Hrvaškem ob silni udeležbi naroda in ob velikanskem navdušenju vsega kmetkega ljudstva. Na obeh shodih je Radić ostro bičal korupcijo, ki jo uganja jo mnogi radikali in samostojni demokratje. V Pakracu je železniškega ministra Krsto Miletića prijel tako ostro, da je Miletić moral odstopiti. Prav tako!

Sramota Slovenije. Radić je prišel neusmiljeno borbo proti korupciji in korupcionistom, pa naj pripadajo katerikoli stranki ali narodu v naši državi. Najhuje razkrinkava pred javnostjo oni del radikalne stranke, ki je živel in žrl vseh sedem let od same korupcije, pri katerem delu so jim zvesto pomagali SDS. Vsi poštenjaki in vsa javnost je težko pričakovala človeka, ki si bo upal udariti v to škandalozno društvo, ki izkorišča

nad Pašićem, ki ga pretakajo naši dnevniki?

Naj končno zabeležimo še to, da se je pojavil v soboto in v nedeljo v ljubljanskih »velikih« dnevnikih inserat »Centralne vinarne«!

je narod in državo. In prišel je mož, edini, ki ni imel strahu razkrinkavati, bičati, obsojati in odstranjevati lumparijo, prišel je Stefan Radić, ki je s pomočjo javnosti in najvišjih faktorjev začel ozdravljati okužene razmere. In glej! Kdo je tisti, ki najbolj rohni na Radića? Kdo je tisti, ki na vsa usta brani radikalne korupcioniste? To je madež in sramota Slovenije SLS in SDS. Kar je gnilega in pokvarjenega, naj odpade in pogine. Korupcija se mora zakopati sto klafter pod zemljo in z njo tudi sramota Slovenije SDS. Mi kličemo Radiću iz vsega srca: Le udari, neusmiljeno stri in ugonobi korupcijo! Dovolj je bilo! Kmetstvo ljudstvo je ne trpi več. Vsi poštenci Slovenci, Hrvati in Srbi so na Tvoji strani! Vsa poštena javnost Te mora podpirati, ker neče životariti v korupciji, blatu in bolezni, ampak hoče živeti v naši mladi državi, mlado, zdravo, čisto in pošteno življenje. Živijo Radić!

Dr. Korošec je zamudil. Ko je v Beogradu izbruhnila vladna kriza, je splošno prevladovalo mišljenje, da bo kriza trajala jako dolgo. Tudi dr. Korošec je bil očitno tega mnenja in zato se je skupno s poslancem Smodejem čez velikonočne praznike odpeljal na Grško. Toda nesreča je hotela, da je baš v trenutku, ko je jedel najbolj sladke in sočne grške pomaranče, prejel grenko vest, da je vlada v Beogradu že sestavljena — brez njega in njegovih ljudi.

Prezgodnje veselje. Izvrsten političen barometer je ljubljanska kavarina »Union«, kjer se navadno shajajo vodilni politiki SLS. Ko je bila zadnja vladna kriza na vrhuncu in ko je »Slovenec« delal največje reklamo za Ljubo Jovanovića, v katerem so eseslarji gledali svojega odrešenika iz bridke opozicije, so prihajali razni eseslarski veljaki v kavarno jako veselih in vedrih obrazov. Ko pa so zvedeli, da je kralj poveril mandat za sestavo nove vlade Uzunoviću, niso več pili sladkega vinca in dragih likerjev, ampak so zalivali svojo jezo nad izgubljenimi upi z rezko — sodavico.

Niti vprašali jih niso! Zadnje dni vladne krize so eseslarji v Beogradu nestrpno čakali, kdaj jih bodo povabili na razgovore za vstop v vlado. Čakali pa so zastoj. Oni so bili sicer pripravljeni umakniti vse svoje zahteve in v resnici popolnoma kapitulirali, samo da bi prišli do vladne moči, toda pripetila se jim je nesreča, da jih za vstop v vlado nihče niti vprašal ni. Gospodje so imeli že vse lepo pripravljeno, kako bodo po Sloveniji zopet tolkli po njim neljubih uradnikih in kako bodo svojo svetovnoznano maščevalnost stresli nad raznimi žrtvami, pa ni nič pomagalo.

Kdo je kapituliral? Naravnost zabavno je brati v slovenskih »velikih« dnevnikih odgovor na vprašanje, kdo da je v zadnji krizi kapituliral, ali Radić ali Pašić. Eni pravijo, da je kapituliral Radić, drugi pa trdijo, da se je brezpogojno udal Pašić. Najboljši odgovor na to vprašanje daje dejstvo, da je Radić v vladi, Pašić pa ne. Najbolj imenitno pa je pogruntal »Slovenec« s trditvijo, da sta se Pašić in Radić vse že prej dogovorila, kako bosta igrala!

Ljubljanski eseslarji so silno hudi na dr. Korošca, ker ga za časa krize ni bilo v Beogradu, ampak je raje potoval na solčni jug. Pravijo, da bi se bila kriza vse drugače rešila, če bi bil dr. Korošec v Beogradu. Če bi to bilo, bi bili danes oni na vladi, tako pa zopet ni nič. To pa posebno ljubljanske eseslarje silno boli in peče in te težke zamude dr. Korošcu ne bodo zlepa odpustili. Škoda, da dr. Korošec zabavljanja svojih ljubljanskih pristavev ne sliši! Najbolj zabavljajo ravno tisti, ki se najbolj valjajo pred njim, kadar pride v Ljubljano.

Eseslarsko in demokratsko časopisje čveka zopet nekaj o Radićevi kapitulaciji. Stavimo groš, da bi si Žerjav in Korošec vse prste obliznila, ako bi mogla tako kapitulirati, kakor je »kapituliral« Radić. Vidi se, da je jeza, ker eseslarska in demokratska stranka niste zlezli v vlado, še večja, kakor je bila poprej.

Na Grškem imajo zopet komedijo. General Pangalos, diktator Grčije, je nedavno zaukazal ljudstvu, da ga mora voliti za predsednika Grčije. Kar 90% prebivalstva se je baje izjavilo za njega! Na to so imeli v Solunu malo vstaje. Nekaj oficirjev in vojaštva se je spuntalo. Prišlo je do boja. Bombe so ubile ali ranile okoli 200 ljudi, večinoma žensk in otrok. Okoli 15 oficirjev so postavili pred vojno sodišče.

Ne bojte se orožnikov! V zadnjem času se mnogo govori o novih volitvah. Zaenkrat je še težko reči, kaj je na teh govoricah. Nove volitve so za najbližjo dobo sicer malo verjetne, izključene pa niso. Za vsak slučaj bo za nas dobro, da smo pripravljeni na vse, tudi na slabo. Mi ne vemo, kdo bo volitve vodil in nadzoroval, in tudi ne vemo, če se bodo vršile za nas ali proti nam. Mogoče je tudi, da se bodo vršile proti nam, kakor so se zadnje. Za ta slučaj pa moramo poskrbeti, da se naši kmetje ne bodo več tako bali orožnikov, kakor zadnjič! Stara stvar je, da imajo naši podeželski ljudje pred orožniki strah in hiša, kjer stikajo orožniki, je kmalu razupita devet fara naokoli. Nekdaj so namreč orožniki iskali in lovili po razvpiatih hišah samo tatove in roparje in podobne zločince, nikdar pa niso orožniki nastobali v korist ali škodo kakšne politične stranke. To pa se je zgodilo pri zadnjih volitvah. Zlasti na Štajerskem se je v tem oziru odlikoval mariborski veliki župan, kateremu dr. Korošec lahko postavi spomenik v znak hvaležnosti za njegovo podporo. Priprosti ljudje so se namreč zbal, če je stopil v kakšno hišo orožnik,

kjer je moral na višje povelje stikati po »nedovoljenih« časopisih. Ljudje so namreč mislili, da jih bo zadela večna sramota pred sosedi, če prestopi orožnik prag njihove hiše. To mišljenje ljudi je treba za vsako ceno ovreči! Takozvano »politično« hudo delstvo, če je namreč kdo zasledovan zavoljo svojega političnega mišljenja, ni nobeno hudo delstvo kakor rop in tatvina in ne velja nikjer na svetu za sramotno! Če bi se torej utegnili dogoditi, da bi zopet orožnike spustili na nas, naj jih ljudje mirno in vljudno sprejmejo, naj jim lepo odgovarjajo na vsa vprašanja, brez vsake upornosti, samo njihovim morebitnim grožnjam ali kakšnim demokratskim ali esesarskim agitacijam naj ne verjamejo! Pritrjujejo naj sicer zaradi lepšega vsemu, kar bodo gospodje rekli, na dan volitev pa naj gredo popolnoma mirno volit vsak svojo stranko, kakor jim velewa srce, pamet in prepričanje. Svoje somišljenike prosimo, da to stvar na vsakem sestanku ljudem pojasne, da bodo pravočasno natečno poučeni. Potem naj pa g. Pirkmajer le pošlje na deželo orožnikov, kolikor jih hoče. Mi bomo na to, da bodo uživali orožniki spoštovanje kot varuhi javnega reda, politiko bomo delali pa mi po svoje.

Demokratariji posnemajo Nemce! Nemci niso mogli zlomiti odpora Rusov z — orožjem. Poslužili so se peklenke zvižaje. V plombarinih vagonih so poslali svoje plačance in — na milijone knjig in listov v Rusijo! V Rusiji je zbog tega nastala revolucija in ruski narod je bil na kolenih. — Kakor znano, demokratariji niso mogli zlomiti odpora Hrvatov ter preslepiti slovenskih kmetov, delavcev in obrtnikov. Zato so se poslužili zvižaje. S tisoči izvodov »Domovine« preplavljajo Slovenijo in hočejo na ta način preslepiti slov. kmeta, delavca in obrtnika, da bi jih z zvižajo pripravili za vstop v svojo bankirsko stranko. Mi pa, ki še nismo pozabili divjanj batinašev nad hrvatskim seljakom ter nasilja na Štajerskem, smo trdno prepričani, da je za slučaj, ako bi ne imeli naše kmetijske-delavske stranke — stokrat boljše: skočiti v globok — prepad, kakor pa v Žerjavovo torbo! S—s.

»BREZALKOHOLNA PRODUKCIJA«, Ljubljana, Poljanski nasip 10/8, pošlje vsakemu naročniku »Kmetškega lista« zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoj; ne bo Vam žal!

Shodi in razne prireditve.

Seja načelstva SKS se vrši v sredo, dne 21. IV. 1926 ob 10. uri dop. pri »Levu« v Ljubljani. — Ivan Pipan, načelnik.

Občni zbor SKS se vrši v nedeljo dne 25. aprila ob 10. uri dop. v Ljubljani pri »Levu« na Gosposvetski cesti z dnevnim redom po tečkah od 1—9 organizacijskega reda. Vsaka krajevna organizacija je dolžna poslati svoje delegate na občni zbor. Ivan Pipan, načelnik.

Občni zbor ZSKL se vrši v nedeljo, dne 2. maja v Celju.

V Kamniku se je vršila preteklo nedeljo seja okrajnega odbora. Razpravljalo se je o splošnih in zelo važnih okrajnih razmerah. Politično poročilo je podal tov. Mravlje. Prihodnja seja bo 9. maja.

V Kranju je poročal na izredno dobro obiskani seji okrajnega odbora tov. Pucelj. Udeležilo se je mnogo novih pristašev, ki so z

velikanskim zanimanjem sledili izvajanjem tov. poslanca. Toliko razumevanja in globoke kmetijske zavesti kaže kmetško ljudstvo naše lepe Gorenjske, da je postala že vedeča in odločujoča sila.

Vičanci pri Vel. Nedelji. Dne 5. aprila 1926 se je v gostilni A. Fideršek vršil zaupni sestanek ZSKL. Na sestanku sta poročala tov. Rejs in tov. B. Sok. Soglasno se je sklenilo, da se za občine Sodenci, Vičanci in Senežice ustanovi kraj. organizacija. Za predsednika je bil izvoljen tov. Balaž Lok, kmet v Sodencih, za namestnika tov. A. Fideršek v Vičancih, blagajnik Franc Stager, kmet v Sodencih in za tajnika Alojz Marinič, posestnik v Sodencih. Razen tega se je še izvolil iz vrst navzočih 15-članski odbor, ki je prevzel naloge širiti kmečki delavski pokret v zgoraj navedenih občinah. Oglasili so se tudi novi naročniki za »Kmetški List«.

župnika Pibra in Brešarja — hoteli udinjati radikalom, pa so preveč zahtevali. Toda g. Brodar je naletel slabo. Med poslušalci je bil tudi g. dekan Koblar. Ta mu je po teh besedah zabrusil z ogorčenjem besede: Lažete, nehaite vendar z lažmi pitati vaše ljudi. In nastala je zanj in za njegove mučna tišina. Zagovarjati svoje laži ni mogel ter je sramotno požrl pikre besede in o tem predmetu umolknil. Res, laž ima kratke noge. Pravici na ljubo bodi povedano, g. Brodarja nismo imeli za tako zagriženega fanatika. Dal se je gotovo zapeljati po strankarski strasti. Nekateri ljudje, ki berejo samo »Domoljub« in »Slovenca«, so tako prežeti

in prevzeti tega strankarskega obliža, da niso več sposobni ločiti, kaj je prav in kaj ni prav... stranka jim je vse, več kakor vera, več kot poštenost; ni čuda, saj celo trdijo, da se sme v politiki lagati, dobro ime jemati vsakomur, kdor ne trobi slepo v njih rog. Gorje župniku ali kaplanu, če ne drži z njimi, potem mu je treba jemati vedno in povsod vpliv, treba ga je sumničati, denuncirati, če ne neposredno, pa posredno pri višjih, in tako skušajo napraviti nemir in sovraštvo med duhovniki in župljani. Hvala Bogu! Ljudje čim dalje bolj spregledujejo ter tem hujskačem ne verujejo... dosežejo le nasprotno, da se teh ljudstvo tem bolj oklepa. Stranka, ki bazira na podlagi laži, obrekovanja in sumničenja ter častikraje, ne more imeti življenja, torej ne prihodnosti. Čim preje razpade, tem bolje za ljudstvo. Živela pravica in resnica!

Predoslje. Prosim za nekaj prostora, da malo opišem delovanje naših vzor-esesarjev, kako oni razumejo agrarno reformo. Na graščini barona Cojza v Predosljah oziroma v njegovih gozdovih vladajo v zadnjem času čudne razmere. Les se seka kar na debelo. Gotovi ljudje delajo gotove kupčije. Če pa poprosi siromak za les, katera bi rabil za popravo svojih poslopij, dobi malo ali nič. Nekaterim še hoja ni naprodaj. Ljudje se upravičeno vprašujejo, kako je to mogoče in kdo je temu kriv? G. baron je dober človek, ves drugačen pa je oskrbnik. Ali se naj stopa z ljudmi kakor so v časih grajskih valpetov? Če kak revež pobere suho vejo, že vpije nad njim, da ga naznani sodišču. Seveda vse drugače pa je s tistimi, kjer je kaj dobička. Tisti sme tudi ukrasti eno ali več smrek. Tak ne bo naznanjen, seveda štor je treba zamazati! Čudno se nam vidi, kakšni ljudje dobijo tako službo. Kako je s tistimi, ki sam pravi, da še naš državljan ni? Ko so moške in fantje šli zvestobo prisegati kralju, so bili taki ljudje doma! In kako se dobi obrtni list za trgovino, če je brat župan? Ampak že marsikateri se je šopiril, nazadnje je pa le moral prijeti za sekiro, pa hajd na delo, kakor drugi tesarji. Tako delajo SLS zaupniki, potem se pa hvalijo, da zastopajo vse stanovce. Kmetje, delavci in obrtniki, naše mesto je v Zvezi slovenskega kmeta, ljudstva, kjer smo vsi enaki in noben stan pred drugim ne uživa predpravic. Za danes končam, pa drugič še kaj več, tvarine je dosti. — Vedež.

Vič. Viškim občanom! Ogromna beda, v kateri se nahajajo reducirani rudarji Trboveljske premogokopne družbe, zahteva takojšnjo odpomoč najširših plasti celokupnega naroda. Zato se akcijski odbor, sestavljen iz viških občanov brez ozira na strankarsko pripadnost, obrača do Vas, da jim priskočite po svojih zmožnostih na pomoč. V ta namen se bodo pobirali prostovoljni prispevki na nabiralne pole v dneh med 10. do 18. aprila 1926. Upamo, da ta naš poziv na naleti na gluha ušesa ter se mu odzovete prav vsi. Le skupna enotna odpomoč, lahko olajša gorje, katero mo-

rajo prenašati odpuščeni rudarji v Trbovljah. — Akcijski odbor za pomoč Trboveljskim rudarjem na Viču.

Štajersko.

Iz Rog. Slatine. Na veliki petek zvečer sta trčila na mostu v Tekačevem pri gostilni Čebular dva avtomobila. Avto iz Avstrije je vozil z veliko brzino ter je skoraj popolnoma uničen, drugi avto iz Ptuj, ki je vozil zmerno, je ostal skoro nepoškodovan. Ljudje so ostali razen malih prask nepoškodovani. To je že tretja nesreča na tem mestu ter je zahtevalo lansko leto eno žrtev. Opozorjamo na te nesreče na tem mestu g. vel. župana. — Na studijsko potovanje se je podal z avto tukajšnji pekovski mojster g. W. Bizjak v spremstvu srezkega poglavarja v Šmariu pri Jelšah g. dr. Hrašoveca. — Dobro in poceni kuha v Rog. Slatini po listu »Jutro« menda edino g. Hlavač. Zdi se nam, da se je ustanovila gostilničarska zadruga. Ali je pozabila tudi drugim gostilničarjem reklamirati? O točnih pravicah glede zadnje podelitve drugič! Se pomni, da na to morda tudi ravnateljstvo ni mislilo. — V zadnjem času kar dežuje raznih namigavanj in napadov na našo lepo občino in zdravilišče. Pisca seveda ni težko izslediti, ker ga že poznamo iz lanskega leta oziroma od leta 1924, ko je pri tem poslu preplezal vse klopi po parkih, medtem ko ta oseba vse drugo graja, zahaja samo v neki »Pension« k penzionistu. Sedaj bi nas pa to-le zelo zanimalo, kar je za sedanjo dobo še vedno važno. Zdravilišče ima zdravnika, ki nosi naslov državnega kopališkega zdravnika. Mnogo je izven Slatine, v Mariboru, v Ljubljani, potem zopet v Beogradu. Po službenem poslu. Bržkone ima od države plačo! Vendar poleti ordinira kot privatni zdravnik, kako je ta stvar? Zeleni bi pojasnili od nadležnega ministrstva. — Kakor vse kaže, bo tudi na Slatini kmalo konec stanovanjske bede, ker misli tukajšnji obrtnik tudi kmetu zidati vilo. — Davkoplačevalec.

Pristava. V »Jutru« št. 76 sem čital dopis, ki me je iznenadil. Upraviteljstvo naše šole je priredilo dramo »Veronika Deseniška« in žanje v tem dopisu deloma nezasluzeno pohvalo! — Ne vem sicer natančno, kakšen trud in koliko požrtvovalnosti je imela pri tem gđ. D. Jutraževa, znano mi je le, kako se je vršila igra. Kot poznavalec drame same sem res preseenečeno zrl na oder, ker se je ista mestoma zelo ponesrečila. Posebno Jelisava radi svoje govorice ni ugajala. Tudi Herman II. ni bil bolji radi svoje presledkov polne govorice. Nastopa srednjeveških viteзов se sploh ni opazilo. Vloga sta častno in dobro rešila Veronika in Fridrih, pa tudi Bonaventura ni veliko zaostajal. Priznanje in pohvala gre režiserju g. Schönewetterju, ki je imel težko delo, a žal, da je njegova setev mestoma padla na skalovita tla.

Grlici. Od prvega na drugega tekočega meseca ponoči so napadli nesramni zlikovci stanovanje g. J. Šegula, ter mu pobili eno okno in

Dopisi.

Kranjsko.

Z Gorenjskega. G. Brodar iz Hrastja postaja čim dalje bolj mogočen. Na zadnjem shodu kmečke zveze, v pondeljek, je zabavljaj kar križem čez nekatere njemu in njegovim priganjačem nevšečne duhovnike. Menda se je, odkar izvršuje poslaniško oblast in se zaveda svoje imunitete, toliko zbrihtal, da si upa kar javno govoriti neresnico. Na tem zadnjem shodu je namreč na interpelacijo domišljavega šenčurskega zaupnika pravil, da so se nekateri duhovniki — imenoval je med drugimi g. dekana Koblarja,

vrata. Ženi, ki boleha že več let, se je bolezen poslabšala vsled strahu. Mož je zbežal v podstrešje, boječ se rogoviležev. Storiteli roki pravice ne bodo utekli, akoravno se hoče omečiti orožnike, ki pa stoje trdno na podlagi pravice za revne in bogate, ter bodo vložili primerno ovadbo. Zalosno pa resnično je, da so fantje od glasovitih bogatih hiš najslabši v veliko pohujšanje svojim tovarišem. Kaj je vzrok temu? Slaba vzgoja, vojni in povojni čas, gojitev sovraštva, hujškanje proti manj premožnim in natolcovanje. Bi ne mogli ti fantje več koristiti sebi in javnosti, ako bi bili primerno vzgojeni v duhu krščanske ljubezni do bližnjega. To menda ni po načelih III. reda Sv. Frančiška, tudi za prednico ne! Ni prostora v nobeni pošteni organizaciji za take fante! Očeta sta že okušala, kako težka je sinova pest, materi pa še pridete na vrsto. Daj Bog, da se to ne bi uresničilo, ter bi postali fantje vredni udje človeške družbe. Ustanovite Društvo kmečkih fantov in deklet!

Iz Aleluje v Slov. Gorici. Veličasten je bil pogled z Aleluje na veliko soboto večer. Gorelo je toliko kresov, kakor že več let ne. Trdijo, da so našli do 500 ognjev ali kresov. Pri nas je namreč navada, da se velika noč proslavi na predvečer z kresnim ognjem.

St. Vid nad Valdekom. Naročniki »Kmetškega lista« prosimo, da objavite to-le: Ko hodimo v nedeljo k maši, nas moti petje. To se pravi, pevke so dobre, toda najde se človek, ki sicer poje, dasiravno ni za pevca. Naj bi se napravil red!

Sv. Bolfenk pri Središču. V »Slovenskem Gospodarju« je nekdo hotel smešiti naše pristaše. Ali na take neumnosti se lahko smeje kaka

maslena glava, ne pa pameten človek. Piše, da smo imeli izredno gostovanje. Ali Vam je žal, ker Vas nismo povabili? Brez zamere! Ker je naš tov. gostilničar močno kuril v sobi, smo se pač bali radi nekaterih maslenih glav, ki bi gotovo prišle na našo gostijo — saj bi nam povzročili preveč snaženja! Nima mo namena koga osebno smešiti, kakor delate to vi, če ravno imamo gradiva dovolj. Če pa se Vam to zljubi, potem kar naprej. Samo prej pometite izpred svojih pragov bruna, katere vidi cela fara. Nek esesar se je izrazil, da bi on dotični članek še lepše okrasil, zato ga prosimo, naj to stori. Za plačilo bomo že poskrbeli, da bo kar zacvilil — ima precej kosmato vest. Za častne naslove se Vam od srca zahvalimo, sedaj vsaj vemo, kdo Vam je na potu. Radi naše poroke bodite brez skrbi. Vina, puranov, krofov in flancatov ni manjkalo. Ženin in nevesta sta se združila v eno dušo, kar pač v pravem zakonu mora biti. Naj Vam bodeta za vzgled! Na godovanje in krst bomo Vas gotovo poklicali, samo svoje maslene glave si morate prej v mrzlem studencu oprati in potem pepeliti, kakor je bilo nekdanj v navadi. Mi vseeno krepko napredujemo in se vaših napadov ne bojimo. Kajti kmetska zmaga pride gotovo in takrat bomo tudi Vas — osnažili. Pozabili Vas gotovo ne bomo! — Iz gostije.

Št. Peter pod Sv. Gorami. Licencovanje bikov za sodni okraj Kozje se je vršilo 3. marca. Nek prefrigani bikorejec je pripeljal k licencovanju bika, ki je bil šekast. Esesarji pa niso videli, da je imel lise zamazane, radi tega se mu je dovolilo lansko leto pripuščanje krav, a letos so temu biku dali prvo državno nagrado 500 Din! Ker se je

pa začelo o tem biku precej govoriti, je hitro izginil drugam. V naš okraj spada samo pomurska in muricodolska pasma ter se je z zamazanikom veliko škodovalo naši živinoreji. Naš okrajni zastop je v esesarskih rokah, zato imamo tak red.

Jarenina. G. Žebot bo imel v nedeljo pri nas političen shod. Dobro, le naj ga ima. Nismo suroveži, da bi najeli, upijani in nahujskali lopova, naj ga udari s palico, kakor se je to zgodilo svoj čas prireditelju shoda SKS v obmejni župniji, kjer se je pripravljaj napad v cerkvi. Ne, s tako surovostjo in podivjanostjo nikakor med ljudstvo! Jareninčani smo verni in mirni, dobro pa že znamo razločevati politiko in vero od versko-politične mešanice. Zato pa Jarenina ni več v slepem spremstvu g. Žebota in njegove stranke, pa tudi nikdar več ne bo; že smo politično toliko dozoreli, da nečemo več biti samo nemi kimavci. Bomo šli poslušati tudi g. Žebota, ker dobro je slišati tudi nasprotnika oziroma sovražnika, a svetujemo mu, naj nikar ne obrekuje in ne blati, sicer bo odletelo blato na njegova nazaj. Čas je že, da se preneha s sejanjem sovraštva in uduši v sovraštvo cel narod. Da pa je SLS svoj politični voz popolnoma zavozila in ne more več ne naprej ne nazaj, kaj šele kaj za kmeta doseči, to danes jasno vidimo.

Vitanje. Še nekaj o zadnjem shodu. Čudno jezi g. kaplana naše zadnje zborovanje ZSKL. Napel je vse sile, da bi s pomočjo policajdemokratov shod razbil. Posrečilo se jim ni. Poslalo se je nekega framazona, ki bi imel biti pedagog, nagovarjat nekoga, da bi pomagal shod razbiti. Ta je sicer demokrat, pa miren, je esesarskega peteli-

na mirno odslovil z besedami: »Sicer sem demokrat, pa jaz Radičev shod ne bom šel razbijati, ker meni je Radič stokrat ljubši, kakor vsak esesar!« Petelin je šel z dolgim nosom od tega moža, a še z veliko večjim z drugim pedagogom, ko sta obe morala osramočeno zapustiti Teppejevo dvorano. Že zadnji smo omenili, da naj uradnik ostane uradnik, učitelj pa učitelj. Ponovno povdarjamo, ako ne bosta mirna, pride vse na dnevni red. Vzameta za vzgled stare zaslužne učitelje! Ni čuda, da otroci kažejo s prstom in narod javno govori: »Škoda je za lepe čase, ko smo mi v šolo hodili, som se jako veliko naučili in smo vsi bili ponosni na vpokojenega nadučitelja g. Rupnika. Zdaj se pa slišijo samo žalostne reči. Škoda je res, škoda!« — Zavedni vitanjski kmetje in delavci Radičeve stranke.

Rakovec. Vsako leto je bilo dovoljeno, da se smejo divji petelini že s 1. aprilom streljati, to leto pa šele s 15. aprilom. Dobri lovci pravijo, da je divjih petelinov precej. Toda tu je tudi nek esesarski petelin; lahko se dobi v Vitanju, vsled tega lovcem ni treba hoditi ravno v Rakovec, ker ta poje tudi po dnevi in čudno kriči. Obhodi razne gostilne in ljudstvu ne da mira. Vsled tega mu je demokratska stranka, ko je bil Pribečević prosvetni minister, preskrbela precej imenitno mesto, da more ob vsakem času, po dnevu ali po noči, pozimi ali poleti »falcate«. Ta petelin ima strašansko dolg klun in grde kremplje. Škoda, da ni večje planine, sicer pa baje hoče proč v dolino. Mi pa pravimo: Bog daj, da bi ostal še kakih deset let, ne mogče zaradi naše mladine, ampak le zaradi lepega petja!

Novice in zabava.

Ob sklepu lista smo prejeli:

Kralj je podpisal ukaza, s katerima se imenujeta: dr. Ninko Perić za finančnega ministra, dr. Vasa Jovanović, ki je minister poljedelstva, pa za prometnega ministra. Obenem obdrži še tudi poljedelsko ministrstvo.

To imenovanje pomeni zopet velik uspeh Radičeve politike in njegovega boja proti korupciji.

* * *

Naročajte srečke Zveze društev kmetških fantov in deklet! Glavni dobitek je 40.000 kron! Naslov: Ljubljana, Kolodvorska ulica 7.

Umrli je dne 10. t. m. v Pevni pri Škofji Loki posestnik Jurij Jenko, star 80 let. Bil je vnet pristaš kmetske misli. Svoječasno je bil odbornik občine Stara Loka. Pokojni je oče našega odličnega tov. Fr. Jenkota. N. v m. p.! Preostalim naše sožalje!

Umrli je naš dobri pristaš Janez Grm po domače Andrijaš, posestnik v Hočevju, fara Dobropolje. Pogreb je bil v sredo. Vrlemu so-

mišljeniku bodi lahka zemljica! Njegovim ostalim naše globoko sožalje!

Proč s takimi uradniki! Nebroj pritožb dobivamo od naših tovarišev o skrajno malomarnem in pristranskem uradovanju različnih drž. uradnikov v območju direkcije pošte, šumske direkcije in okrajnih glavarstev. Opozorjeni smo na to, da sabotirajo delo zlasti nekateri strupeni Žerjavovci. Izjavljamo, da bomo zahtevali brezobzirno postopanje proti takim uslužbencem. Načelno smo proti preganjanju uradništva; toda kjer uradniki iz demokratske ali esesarske zagrizenosti ali iz gospodske prevzetnosti in domišljavosti nastopajo proti našim ljudem, tam bomo tudi mi znali poseči vmes in napraviti red. Svoje somišljenike prosimo, da nam javijo vsak slučaj neprimerne postopanja ljudstvu nasprotnih uradnikov. — Tajništvo ZSKL.

Maribor. Nova kavarna. Gospod Henrik Senekovič, brat našega tov. Senekoviča v G. Sv. Kungoti, je te

dni opremil novo kavarno poleg stare znane Plzenske restavracije pod imenom »Kavarna Billard«. Novo otvorena kavarna ima poleg drugih listov tudi »Kmetški list«, »Grudo« in »Dom«. Kavarno priporočamo v obilen obisk!

Nek ljubljanski list poroča, da ima demokratska »Domovina« samo 400 plačanih naročnikov, med tem ko je brezplačno grede med ljudi do 25 tisoč. To stane demokratski najmanj 12.000 Din. Naj demokratarji vendar povedo, kdo to plača?

G. Stj. Radića bi bil v Beogradu kmalu povozil tramvaj (cestna električna železnica). Šel je čez cesto in ker zelo slabo vidi, ni zapazil tramvaja. Še le ropot ga je opozoril na nevarnost. Pravočasno je še odskočil in se rešil nesreče.

Nikola Uzunović, naš novi ministrski predsednik, je sedaj star 53 let, torej v najlepši moški dobi. Po poklicu je sodnik ter velja za zelo poštenega človeka. Esesarje hudo sovraži. Ko je letos imel Korošec v narodni skupščini svoj nepremišljen deviški govor, je od radikalov

TEDENSKI KOLEDAR.

Dnevi:

- 18. april: nedelja: Apolonij.
- 19. april: ponedeljek: Ema.
- 20. april: torek: Kulpicij. (Prvi krajec).
- 21. april: sredo: Anzelm.
- 22. april: četrtek: Soter in K.
- 23. april: petek: Adalbert.
- 24. april: sobota: Jurij.

Sejmi:

- 19. april: Leskovec pri Krškem, Sv. Vid blizu Sv. Save, Šmarje (Štajersko).
- 20. april: Novo mesto, Sv. Tilen.
- 22. april: Ptuj.
- 24. april: Škofja Loka, Podšentjurij pri Zagorju, Planina pri Rakeku, Radovljica, Zuzemberk, Hoče, Št. Jur ob južni žel., Št. Jur v Hrastovcu, Št. Jur v Švičini, Laško, Zdoie.

takoj nastopil z zelo ostrim govorom proti Korošču ravno g. Uzunović.

Požigi se ponekod zelo množe. Kakor je razvidno iz nekega odloka notranjega ministrstva, nameravajo oblasti v bodoče nastopati najstrožje. Županom je naročeno, da smejo izdajati spričevala o nekrivdi lastnikov pogorelega poslopja le tedaj, če je nekrivda popolnoma jasno dokazana. Tudi se bo v bodoče strožje pazilo, ali se predpisi glede čiščenja dimnikov točno izpolnjujejo.

Vlomi v davčne urade so zločinem v zadnjem času postali nekako zelo priljubljeni. Poskušali so že v Novem mestu in v Ptuj. V Novem mestu niso nič našli, a v Ptuj jih je policija prepodila ter so morali zapustiti tudi vlomilsko orodje. — Svedračev doslej niso našli. Pač pa je v noči od velikonočne nedelje na pondeljek prišel na vrsto davčni urad v Krškem, kjer so odnesli 8000 Din. Kakor v Ptuj, tako so se svedrači tudi v Krškem odpekljali z avtomobilom. V vseh teh slučajih gre skoraj gotovo za eno in isto družbo. Policija sumi, da je tolovajska družba bržkone iz Avstrije. Misli namreč, da naši lopovi še niso tako nobel, da bi svoj roparski posel opravljali z avtomobilom. Morebiti se pa policija tudi tokrat moti!

Cirkovce na drav. polju. Dne 7. t. m. med četrto in pol 12. uro ponoči so svedrovec pogledali tudi v trgovino Ivana Korže v Cirkovcih. Pri tihem vrtanju zunanjih vrat jih prepodi s pozdravom iz lovske puške naš tov. Makso Korže, mesar istotam. Škoda je, da je imel v patronih le drob za jastreba ali sraka, tako ni mogel vlomilca podreti in spoznati. Baje jih je bilo več in celo z vozom so bili opremljeni. Ali bi se nekdo smejal, če bi konkurentu svedrovec vse blago brezplačno odnesli!

Zrtev vojaške granate. V Jezeru pri Preserju sta našla dva pastirja staro vojaško granato. Najprej sta tolkla po njej, nato sta jo odnesla domu, jo privila v francoza in jo začela odpirati. Granata je eksplodirala s silnim pokom ravno v trenutku, ko je en fant odšel po neko orodje; drugi je bil težko poškodovan po trebuhu, na rokah in nogah. Odpeljali so ga v bolnico. Razen tega je granata napravila precej škode tudi na poslopju.

Strašna požarna nesreča je v noči od sobote na velikonočno nedeljo zadela vas Dragoševci pri Metliki. Požar je po polnoči izbruhnil v hiši na koncu vasi in je pospeševan od vetra kmalu objel vso vas ter jo vpepelil. 20 hiš z vsemi gospodarskimi poslopji, vozovi, živili, dalje tudi nekaj živine, več ovac, kokoši itd. je zgorelo. Vode ni bilo blizu, pa so reveži gasili z vinom. Otetih niso mogli ničesar. Vaščani, ki so prihiteli iz hiš napol oblečeni, so bili kakor brez uma, kar je popolnoma razumljivo. — Ožgala se je tudi neka žena in en otrok. Pravijo, da je hudobna roka zažgala iz maščevanja. Oblasti, zganite se in nudite takoj izdatno pomoč nesrečnim pogorelcem.

Požar je na velikonočni ponedeljek zjutraj izbruhnil v vasi Vrh pri Višnji gori in je uničil gospodarsko poslopje posestnika A. Hab-

jana. Požar je baje povzročil petletni deček s cigareto. Višnjegorska požarna bramba je sicer prihitela na pomoč, toda dovolj vode ni bilo blizu, a za oddaljenejši studenec ni bilo cevi. — Tudi na Črešnjevcu pri Slov. Bistrici je bil za veliko noč in sicer v nedeljo požar, ki je uničil več poslopij. Zgorele so tudi tri krave in ena svinja.

Nesreč pri velikonočnem streljanju se je letos dogodilo po Štajerskem, kjer je to streljanje v navadi, nenavadno mnogo. Skoraj redno so ponesrečeni mladi ljudje, ki še niti vojakov niso odslužili. V bodoče bo treba bolj paziti. Otroci in premladih ljudi se k streljanju sploh ne bi smelo pripustiti. Na take stvari bi morale nekaj bolj gledati občine, a tudi orožništvo bi se smelo za to zanimati. V prvi vrsti pa so seveda poklicani stariši sami, da ne puščajo premladih in preneizkušenih ljudi k tako nevarnemu delu, kakor je streljanje s topiči.

Strah Prekmurja je bil že nad leto dni 41 letni cigan Ivan Šarkazija s svojo družbo. Ta družba je odhajala na lov za plenom vedno oborožena. Nosili so s seboj karabinke in vojaške pištole ter so napadali in streljali na ljudi celo pri delu na polju. Tolpa ima na vesti celo vrsto vlomov in tatvin. Posebno kmetstvo ljudstvo se je zelo balo teh roparjev. Cigani so po vsakem napadu takoj zbežali na Hrvaško, zato jih orožniki celo leto niso mogli poloviti. No, pred nekaj dnevi pa se je posrečilo v Beltincih v Prekmurju vjeti poglavarja tolpe. Njegovih tovarišev še niso dobili. Ljudstvo je bilo zelo veselo, ko je zvedelo, da je ropar prijet.

Samomor. Pri Sv. Florijanu v Doliču na Štajerskem se je ustrelil 23letni orožnik, ki je služboval v Mislinju. Doma je bil v Gornji vasi pri Novem mestu. Samomor je izvršil po zdravnikovi izjavi v hipni zmedenosti.

Po nedolžnem obsojen na smrt. Pred leti je bil v Podvncih pri Ptuj umorjen trgovec Rosenfeld. Prijeli so steklarja Antona Polaka, ga obdolžili tega umora in ga je porota v Mariboru res tudi obsodila na smrt. Le srečen slučaj je hotel, da je bil Polak pomiloščen v dosmrtno ječo. Predno so v Mariboru prejšnji mesec obesili Zlahtiča in Čiča, je Čič izpovedal, da Rosenberga ni umoril Polak, nego on, Čič, in sicer po nasvetu Zlahtiča. Polak umora ni nikdar priznal in je vedno prosil za obnoveitev razprave. Z ozirom na Čičevo izjavo se je tej prošnji tem boljše ugodilo. Nova razprava se je vršila v Mariboru dne 1. aprila, kjer se je razsodilo, da je Polak glede Rosenbergevega umora nedolžen. Ostal pa bo še nadalje v zaporu radi dveh tatvin, katere je priznal. Iz zapora pride v jeseni prihodnjega leta.

Grozen zločin in smrt očeta - pijanca. V bližini Varaždina je imel svoj dom kmet Prpovič. Družina mu je bila številna, devet otrok. Ko je postal udovec, je samo pil in se ni niti najmanj brigal za dom. Ni čudno, da je prišlo včasih do domačega prepira. Nedavno pa je začela vsa hiša nenadoma goreti na vseh

koncih. Prpovič sam jo je namenoma zažgal. Ko pa je zažgal na podstrešju, ga je dim omamil in ogenj je zajel tudi požigalca. Uboga deca je ostala brez obleke in hrane sredi zime, brez pomoči, ker hiša ni bila nič zavarovana. Zopet grozen primer, kaj hudega stori pijančevanje.

Atentat na Mussolinija je prejšnji teden izvršila v Rimu neka stara ženska rodod iz Irske (Angleške). Ko se je od neke slavnosti vozil domu, je Irčanka na ulici ustrelila na njega iz revolverja. Zadel ga je na nosu. Rana je malenkostna. Ženo so zaprli, toda noče dati nikakšnega odgovora na vprašanje, iz kakšnih vzrokov je streljala na Mussolinija. Polentarji so tudi pri tej priliki pokazali vso svojo kulturo na ta način, da so na dan atentata napadali po Rimu in po celi Italiji ljudi, ki so politični nasprotniki Mussolinija in fašistov. V kimu niti poslaništvom tujih držav niso prizanesli. Tako so na primer hudo napadli in poškodovali rusko poslaništvo, ker so mislili, da je Irčanka streljala na ukaz ruskih boljševikov, kar pa še ni dokazano.

Polet na severni tečaj. Norvežan Amundsen, ki je že lani poskusil doseči severni tečaj z zračnim letalom, a ni prišel do cilja, se pripravljala na nov polet. V Italiji so mu po njegovih načrtih izdelali zračno ladjo, ki je te dni odplula na Norveško. Za enkrat se bo ustavila na najsevernejši točki suhe zemlje — na Špiebergih —, kjer bo Amundsen čakal primernega vremena, na kar zopet poskusi svojo srečo. Njegovo spremstvo je precej veliko.

Goljufiva zdravnika, ki sta odkrila »novo« bolezen, sta se pojavila v kraju Ely, v Minesoti, Severna Amerika. Neki dr. Travis je tam prišel na glas dobrega zdravnika. Posebno Slovenci, katerih je mnogo v Minesoti, so mu zelo zaupali. Ta dr. Travis je končno našel še kompanjona, s katerim sta odprla svojo bolnišnico. Naenkrat sta odkrila »novo« bolezen, za katero je bila, kakor sta trdila, potrebna operacija. In vsakemu bolniku sta govorila o »novi« bolezni, delala operacije in vlekla denar. Tekom dveh let sta si baje nakradla na ta način 100 tisoč dolarjev ali blizu šest milijonov dinarjev! Več slovenskih bolniških podpornih društev sta na ta način popolnoma izsušila. Ali so oblasti nastopile proti goljufoma, o tem slovenski listi ameriških naših rojakov ne poročajo.

Redka nesreča se je dogodila v Alžiru (severna Afrika). Na nekem zidu so sedele čebele. Mimo pridejo vozniki s konji. Čebele so se splašile in so se zagnale na konje ter na tri v neposredni bližini se igrajoče otroke. Enega otroka so rešili, ker so ga še pravočasno zagnili z neko plahto, dva pa sta umrla.

Tri hčerke znorele radi materine smrti. V neki družini na Angleškem se je zgodil tale strahoten slučaj. Neki trgovec je rubil gospo Ničan. Ko je prišel eksekutor na stanovanje, mu niso hoteli odpreti vrat. Šel je po policijo, ki je vlomila vrata in vstopila. Pred seboj je zagledala strašen prizor. Na zofi

je ležalo razpadajoče človeško truplo, pred njim pa so klečale tri deklice. Ko so opazile tujce, so začele klicati Boga in jezo božjo na nje. Ena deklica je pokazala na mizo, kjer so bile jedi, in rekla: »To je za našo mamico, ki je že pred dvema letoma umrla!« Policija je videla, da ima opraviti z deklicami, ki so vsled žalosti zaradi materine smrti znorele in skrile v stanovanju njeno truplo. Le z veliko težavo jih je ukrotila in spravila v umobolnico, razpadajoče truplo pa dala pokopati.

Strašen dogodek v vlaku. V brzo- vlaku, ki vozi iz Budimpešte v Temesvar, je sedel rumunski oficir s svojo ženo, a ona je imela v naročju dojenčka. Na postaji Solnok vstopi potnik, ki prinese železen drog in ga položi na prostor za prtljago nad oficirjevo družino. Ko se je vlak z močnim sunkom premaknil, se je železni drog zavalil s police in tako padel, da je otroku zdrobil glavo, a ženi oficirjevi je težko ranil roko. Oficirja je to tako razdražilo, da je potegnil revolver in potnika v vagonu ustrelil.

Najbogatejši človek na svetu je danes Amerikanec Ford, ki ima veliko število fabrik za avtomobile. Lani so prodali nad 2 milijona njegovih avtomobilov in je Ford samo lani čistega zaslužil 115 milijonov dolarjev ali blizu 7 milijard dinarjev. Celotnega premoženja se ceni na eno milijardo dolarjev ali blizu 60 milijard dinarjev, torej več kot štirikrat toliko, kolikor znaša sedaj celoletni državni proračun Jugoslavije!

Drag gnoj. Žalost me obide včasih, ko premišlujem, kako se naši kmetje, ki bi morali biti med seboj dobri sosedji in si pomagati v stiski in potrebi, za prazen nič tožarijo ter plačujejo velike nepotrebne stroške. Povedati vam hočem čuden vzgled takega kmečkega tožarenja, ki se je primeril pred več leti v francoski vasi La Martiniere. Cenjenim bralcem naj bo svarilni in strašilni vzgled. Tam sta stanovala dva mala posestnika drug poleg drugega, med obema poslopjema pa je ležalo precej veliko polje, ki je bilo obeh last in sta ga tudi skupno obdelovala. Pri oranju in obdelavanju tega polja ni prišlo nikoli do prepira, tudi žetev sta si prijateljsko in mirno razdelila. Nekega dne pa se je zatekla tuja krava na to njivo in pustila na njej spomin, v katerega neradi stopimo. Ena kmetica je pritekla hitro in nesa dobrodošli plen na gnoj. To je zapazila druga kmetica in zahtevala svoj del. Začeli ste se prepirati ter si skočili skoraj v lase. Spopadli se sicer niste, a ona, ki ni dobila svojega deleža, je tožila sosedo. Zadeva je prišla pred sodnika, nekoliko so jo še zavlekli, končno pa razglasili razsodbo. Sodnik je odločil v prilog tožiteljici. Toženka je bila obsojena razun sodnih stroškov še radi razžaljenja časti na 35 frankov. Vsega skupaj je stal kravji spomin 119 frankov, kar je bilo tudi za tedanji čas predrago za najboljši gnoj. Zapomnite si, ljubi bralci, četudi ne gre pri vas za delitev kravjaka, morda za kako mejo ali podobno, poravnajte se raje

v dobrem in ne tožarite se po nepotrebnem!

Zlatnike so našli v milu »Gazela«: Jože Vavpotič, Ljubljana, milo kupljeno pri tvrdki Terdina, Ljubljana; Franciška Breskvar, Bizovik, milo kupila pri tvrdki Anton Meninger, Ljubljana; Franciška Knapič, Stražišče pri Kranju, kupila milo pri tvrdki Anton Križnar, Stražišče pri Kranju; Marija Rebernik, Stolsko pri Vidmu, kupila milo pri tvrdki Anton Vahčić, Videm pri Krškem; I. Sovčič, Dovje, milo kupila pri tvrdki Jakob Kozjek, Mojstrana, Gorenjsko; Marija Ajdnik, Belacerkev, kupila milo pri tvrdki Brata Bevec, Belacerkev; Marija Blekač, Rečica ob Savinji, milo kupila pri Kmetijskem društvu v Rečici ob Savinji.

Nek ameriški mnogokratni milijonar, trdovraten samec, je potom časopisnih oglasov iskal gospodinj. Zahteva sledeče: Gospodinja mora biti prvovrstna kuharica, vsako željo svojega gospoda mu mora čitati že z oči, vedno mora biti dobre volje in lepega vedenja, sobe mora pospravljati tako mirno, da gospod ničesar ne bo slišal. Nositi se mora gosposko in vendar mora njeno obnašanje vedno kazati, da se zaveda, da služi gospodu milijonarju. Milijonar ponuja kajpada tudi imenitno plačo, a najznamenitejšje je, da obljublja gospodinj en milijon dolarjev, če mu bo do njegove smrti vedno zadovoljivo služila.

Španska bolezen zelo hudo razsaja po Angleškem. V nekaterih velikih mestih je prejšnji teden ležala kar polovica vsega prebivalstva vsled bolezni. Železnice so prišle v največjo zadrego, ker je velik del uslužbencev zbolel in se služba ni mogla več v redu opravljati. Isto je bilo z raznimi drugimi podjetji.

Znižanje cen knjigam, ki jih je izdala »Kmetijska tiskovna zadruga v Ljubljani« in sicer:

Agrarizem in Slovanstvo (broš.), doslej Din 3.—, sedaj Din 2.—.
Stara pravda nekdanj in sedaj (br.), doslej Din 10.—, sedaj Din 5.—.
O b r a z i (broš.), doslej Din 25.—, sedaj Din 15.—.

O b r a z i (vezano v polplatno), doslej Din 35.—, sedaj Din 25.—.

O b r a z i (vezano v platno), doslej Din 40.—, sedaj Din 30.—.

Vdova Rošlinka (brošir.), doslej Din 25.—, sedaj Din 15.—.

Vdova Rošlinka (vezana), doslej Din 35.—, sedaj Din 25.—.

Dohodninski davek. Kako se napoveduje in kako se sestavljajo pritožbe, doslej Din 10.—, sedaj Din 5.—.

Kuharske bukvice za kmečke žene in dekleta, doslej Din 6.—, sedaj Din 5.—.

Marija Gubec, doslej Din 2.—, sedaj Din 1.—.

Kmetijski koledar za l. 1926 (mali vez.), doslej Din 10.—, sedaj Din 5.—.

Kmetijska Matica, vsebujoča 3 knjige (Veliki koledar 1926, Črni pajek in Zbirka kmetijskih nauk), doslej Din 35.—, sedaj Din 30.—.

Zbirka kmetijskih nauk (broš.), doslej Din 15.—, sedaj Din 10.—.

Zvezdice, doslej Din 7.—, sedaj Din 5.—.

ZA SMEH.

Sodnik: »Kako je prišlo do pretepa?«

Obtoženec: »Po kratkem prepiru mi je dal Pepe zausnico, jaz sem mu jo vrnil, on mi jo je dal nazaj, jaz sem mu jo zopet vrnil in ker zausnice nobeden izmed naju ni hotel obdržati, sva se stepala.«

* * *

Mož: »Ali si že oblečena?«

Zena: »Nikar ne vprašuj vedno! Saj ti že celo uro govorim, da bom v eni minuti gotova!«

* * *

Advokat dr. Požrešnik je zastopal kmeta Razumnika v neki pravdi. Požrešnik je Razumnika seveda hotel požreti, čemur se je slednji uprl. Pri tem se skregata in v prepiru pravi dr. Požrešnik:

»Vi, kmetavz, moja izobrazba je koštala 200 tisoč dinarjev!«

A kmet Razumnik mu odgovori: »Da, neverjetno je, kako malo se dandanes dobi za denar!«

* * *

A.: »Kako mi je hudo, ker ne morem kupiti otrokom nikakega darila.«

B.: »Meni pa prav nič!«

A.: »Ali nimate nič ljubezni do otrok?«

B.: »Ljubezen imam, ampak otrok nimam.«

Zastrupljena klobasa.

Jože in Janez sta bila najboljša prijatelja. Prvi je bil mesar in zelo prebrisan, drugi usnjar in grozno glup. Prav radi teh nedostatkov sta se izborno razumela. Ako je eden iskal teleta, je vzel s seboj usnjarja in če je pošlo usnjarju čreslo, je znal mesar, kje ga lahko dobi. Tako sta hodila oba skupaj.

Nekega dne si je natlačil Jože polne žepe klobas in kruha, ko je šel po opravku in Janez je kmalu zavohal, kje bi se dalo kaj dobiti za njegov lačni želodec.

»Pridi, Janez, in primi moj suknjič, da skočim v hišo ter še nekaj poprašam,« je dejal Jože ter izročil Janezu svoj suknjič z duhtečo vsebino.

Janez je izkoristil daljšo odsotnost svojega prijatelja v svoj prid. Pojedel je z največjim tekom dve klobasi, se vsedel stran poti v grmovje in čakal na svojega prijatelja.

Ko je po dolgem čakanju slišal klicati svoje ime, je stekel urno na cesto ter oprtil suknjič svojega spremljevalca.

»Ogledal sem si neko tele,« je pripomnil dobrosrčno Jože ter pogledal postrani Janeza, ki je povešil oči. »Iz kupčije ni bilo ničesar. Morava vprašati dalje.«

Vročina je bila neznosna, nikjer gostilne. Zato je rekel mesar: »Pojdi, Janez, vležiiva se nekoliko ob vodi, nekaj jestvin sem vzel s seboj — povžiiva jih skupaj.«

Segel je v žep svojega suknjiča, a bil je prazen in vse iskanje ni nič izdalo. Janez se je zvijal kakor črv, segel sam v žep in pomilovalno pripomnil, da klobas ni več ter da trpi sam veliko lakoto — Jože jih je najbrže pozabil doma.

»Dobro vem, da sem vtaknil klo-

base v žep,« je odvrnil mesar, »saj sem čutil, kako so mi vlekle žep k tlom, čutiti si moral vendar sam, ko sem ti izročil suknjič?«

»Morda sem jih izgubil, ali pa so padle iz suknjiča, ko sem ga zagnal na tla« — in vendar je znal, kam so prešle klobase. Janez je postal vedno zgovornejši in veselejši, Jože čimbolj malobesednejši in plašnejši. Šla sta naprej in se vračala neopravljenih poslov domov.

»Sitno se mi zdi radi klobas,« je pripomnil Janez, da bi prebudil Jožeta iz njegovega molčanja in premišljevanja.

»Kar je, je,« je odvrnil Jože mirno, »klobas ni, v eno sem pa dal strup za podgane, ker me je Smrekarjev Jernej toliko že nadlegoval zanj, če kdo to najde in poje« — Janeza je streslo in mu pognalo kri v glavo — »potem bo nesreča.« Jože je pogledal Janeza po strani, prebledel je kakor zid.

»Ti je slabo, Janez,« ga je vprašal sočutno, »vse se nekoliko, počijva malo. Pride pač, ker nisi jedel celi dan.«

Janez ga je prav rad ubogal ter bolj padel, kakor sedel na tla. Držal se je za želodec in se prekučeval iz ene strani na drugo, kakor umirajoči ter stokal: »Jože, meni se zdi, da grem na drugi svet, zastrupljen sem.«

»Požgaj se malo po vratu,« mu je odvrnil šegavo Jože ter ga navidezno pomiloval. »Strup mora vti, če ga je kaj notri. Kako pa si se zastrupil?«

»Najbrže sem jedel strupene jagode, kjer sem prej počival,« je jadikoval usnjar, »čutim, da bom sklenil. Steci urno po padarja, slišiš, Jože, drugače moram umreti.«

»Že grem, prijatelj, tebi na ljubo tečem v Ameriko, samega te pa vendar ne morem pustiti — vtakni prst v usta — tistih par jagod bo hitro zunaj.«

Janez je ubogal, kakor mu je Jože ukazal, držal ga je v rokah in močno tresel. Pomagalo je. Mesar se je odstranil in si tiščal trebuh od smeha. Ko je Janez zopet vstal, ga je prijel pod pazduho ter ga peljal na cesto.

»Veš, Janez, kaj sem mislil sedaj,« mu je rekel mesar, »domislil sem si, da nisem imel nobene zastrupljene klobase. Vse so bile sveže.« — »Seveda sveže,« je dodal Janez potolažen — »drugače bi jih ne snedel — prav dobre so bile.«

Tiho sta korakala po poti naprej. Blizu trga, kjer sta bila doma, je ziniel Janez: »Take šale ne maram več, dovolj sem bil kaznovan, ker sem mislil, da mi bije zadnja ura.«

»Jaz tudi,« je dodal mesar — »izšlo bi se morda slabše.«

»Veš, Jože, nikomur ne povej ničesar.«

»Ne, niti besedice, Janez.«

E. G.

Kmet in cigan.

Razpel je cigan svoj šotor ob jezeru, ležal na bregu cele tri dni in gledal v vodo ter opazoval ribe. Rib je bilo mnogo, pa kaj se hoče, nobena ni hotela skočiti ciganu v usta. Četrtega dne pride kmet z vola na oranje. Nažge ogenj, kuha kašo in jo skuha. Zdaj ciganu venomer eno sili v glavo: kako bi pogledal kmetu v kotel. Zato stopi k njemu in ga pozdravi:

»Zdravo, očka!«

»Zdravo cigan!« odgovori kmet.

»Veš kaj, očka, strašno sem se naveličal postne hrane!«

»Čemu pa?«

»Ah, vedno so mi ribe pred očmi, in preveč jih je. — Kaj pa ješ ti, očka?«

»Samo slanino!«

»O, glej, glej! Pa si bova delila! Veš kaj! Daj ti meni slanino, a jaz dam tebi ribe!«

Kmet odreže kos slanine in jo ponudi ciganu.

»Hvala, očka! Toda saj veš, da gre k slanini tudi kos hleba!«

Kmet da ciganu še kruha.

»Ampak veš kaj,« reče cigan čez nekaj časa, »daj mi še žlico kaše.«

Kmet da ciganu še kašo.

»Hvala ti, dobrotnik,« pravi cigan. »Le pridi k meni po ribo; ti si meni z rok dajal, jaz pa ti bom dovolil, da boš kar sam jemal, kolikor ti bo povšeči.«

Cigan se vrne v šotor, skuha kašo, se naje do sita, leže na trebuh in začne zopet opazovati ribe. Kmet pa pošlje k ciganu dečka po ribe. Ta nagovori cigana:

»Zdravo, očka. Oče me je poslal po ribe.«

»Zakaj pa ni prišel tvoj oče sam?« vpraša cigan. »Jaz res ne vem, kaj mi je storiti. Če ti naložim dosti, ne boš mogel nesti, če ti pa dam malo, bo zamera. Reci rajši očetu, naj pride po ribe sam.«

Deček steče k očetu in mu pove, kar mu je cigan dejal. Kmet napreže konja in požene. Ko pride do ciganovega šotora, mu že od daleč proži roko:

»Zdravo, zdravo, po ribe sem prišel!«

»No, tu imaš žlico,« odvrne cigan, »najprej greva na juho.«

Potem pelje kmeta k jezeru in mu reče:

»Le vsedi se, očka. Ko boš ta lonec izpraznil, si lahko vzameš vse ribe!«

Kmet ostro pogleda zdaj cigana, zdaj vodo, nato pograbi cigana in ga vrže v vodo ter pravi: »Tudi ti bi me že rad izkoriščal? Niti ti me ne boš več, niti kdo drugi!«

Še pljune za ciganom in gre bolj ponosen domu, kakor je prišel.

Vsak moški

naj se prepriča, da prodaja trdko

IOSIP IVANČIČ, Ljubljana

Miklošičeva cesta št. 4.

(v hiši gostilne pri Štefanu) naj bolje in najprejeje češko in angleško sukno po tovarniških cenah in to le do 31. maja 1926. To ni prazna reklama, ampak gota resnica.

Listnica uredništva.

F. P. Zasavci. — Dvignite pismo!

Rogaška Slatina, najbolj renomirano zdravilišče proti boleznim želodca, čreves, mehurja, želodčnih kamnov, srca, ledvic in jeter. Izven glavne sezone izredno nizke cene. Zahtevajte prospekte!

Narodni gospodar.

Še o davčni praksi v Sloveniji.

I.

Mnogo se je že pisalo v slov. listih o tem velevažnem vprašanju, na kar je zadeva po stari slovenski navadi zopet zaspala. Večina slov. listov smatra namreč rubriko o ubojih in požigih, smešnice, prekljanje z ljubljanskim škofom in podobno za neprimerno važnejše, kakor pa, da bi posvečalo stalno pažnjo tako važnemu gospodarskemu vprašanju, kakor je baš davčna praksa v Sloveniji.

Velikonočne pisanke, v obliki, davčnih položnic, katere smo prejeli v nekaterih okrajih, so nas zopet spomnile, da ponovno razmislimo o davčnem vijaku, ki je dosledno in neizprosno na delu. Dejstvo je, da so davki veliki. Stoji tudi, da so naenakomerno razdeljeni. Eni pripisujejo krivdo finančnemu ministru in finančnemu delegatu dr. Šavniku v Ljubljani, drugi pa zopet davčnim oblastem posameznih davčnih okrajev itd. O večji ali manjši krivdi imenovanih treh faktorjev razpravljati bi bilo odveč, ker vemo vsi, da je oni, ki nekomur naroči, da me naj tepe, ravno tako kriv, kakor tisti, ki me tepe.

V našem slučaju je naročilo, da nas naj tepejo, brezdvomno privilegij g. fin. ministra! Kako pa nas naj tepejo z davki, da nas malo, srednje boli, ali pa prav močno zaskeli, t. j. stvar g. fin. delegata in vseh višjih davčnih uradnikov v Sloveniji.

Vemo tudi to, da nas prav dobro tepe vsi naši davčni uradniki — Slovenci. O tem dejstvu smo vsi slovenski davkoplačevalci zelo dobro poučeni.

Ni moj namen, zagovarjati gg. slov. davčne uradnike, toda resni-

ci na ljubo moramo konstatirati, da vsega, kar se njim očita, niso krivi. Obstojita namreč še dva druga velevažna faktorja, v javnosti malo znana, ki pa sta v veliki meri so-kriva višine davkov in neenakomernosti, t. j. krivične razdelbe davkov na slov. davkoplačevalce. V mislih imam cenilne komisije pri davčnih uradih in komisije davčnih zaupnikov pri vsaki slov. občini. Tema dvema, za vsakega davkoplačevalca silno važnima faktorjema se je posvečalo vse premalo pažnje, ali se jih je pa pri splošnem jurišu na davčne uradnike sploh popolnoma prezrlo.

Naloga in pravica cenilnih komisij je namreč ugotovitev dohodka, ki naj bo podlaga za dohodnino.

Referent komisije predlaga pri vsakem davčnem zavezancu po navadi kar skupni čisti dohodek, ki naj se obdači. Vsak član komisije ima pravico zahtevati, da se navede ta skupni dohodek po posameznih virih in pa način izračunitve. Če uvidi, da je dohodek v splošnem ali pri katerem posameznem viru pretiran, ima pravico, staviti svoj lastni predlog. Ako je ta predlog z dejanskimi razmerami utemeljen, je lahko uverjen, da se mu bodo pridružili ostali člani cenilne komisije in da bo njegov predlog sprejet s večino glasov, ker odloča namreč pri vseh glasovanjih absolutna večina glasov.

Emeran Stoklas.

* * *

Brezalkoholna uporaba grozdja in sadja.

Kako sadje in grozdje tako uporabiti, da bo v popolni meri služilo ljudski prehrani, je vprašanje, ki da rešujejo strokovnjaki že leta in leta. Kakor v drugih strokah, na-

preduje znanost tudi v tej panogi. V Ameriki, Nemčiji, Franciji, Švici in drugih naprednih državah je o brezalkoholni uporabi poučena vsa javnost. Brez pravilne rešitve tega vprašanja je vsako stvarno treznostno gibanje — o katerega upravičenosti posebno pri nas nihče več dvomiti ne more — zelo otežkočeno, posebno v krajih, kjer je sadjarstvo in vinarstvo močno razvito in nudi enega izmed glavnih virov dohodkov. Ravno vsled zanemarjanja gospodarske strani treznostne akcije je gibanje zadelo ponekod na odpor sadjarjev, vinogradnikov, posebno pa gostilničarjev. In vendar ne sme in ne more biti treznostno gibanje naperjeno proti nobeni izmed teh panog: treba je le pridelke tako uporabiti, da ne bodo ogrozili ljudskega zdravja in morale, šli v izgubo, temveč v resnici služiti ljudski prehrani!

Da se nudi vsem interesentom (kdo bi se za to vprašanje ne zanimal?) poučiti se vsestransko o tem vprašanju, namerava prirediti osrednja zadruga »Brezalkoholna Produkcija« v Ljubljani o priliki velesejma (od 1. do 6. julija t. l.) poseben tečaj, na katerem se bodo izčrpno (teoretično in praktično) obravnavali vsi raznovrstni načini konzerviranja (vkuhanja sočivja, jagodičevja, sadja, sušenje, pridelovanje raznih sokov, brezalkoholnega mošta in vin v domačem gospodarstvu in v večjih obratih, ohranjevanje svežega grozdja itd. itd.)

Tečaj je namenjen v prvi vrsti gospodarskim strokovnjakom, okr. ekonomom, voditeljem (icam) raznih zavodov, gospodinjstkih tečajev, duhovnikom, učitelji (icam), županstvom, gostilničarjem, sadjarskim, vrtnarskim in treznostnim organizacijam, zadrugam in kmetijskim društvom, ženskim društvom,

za napredek vnetim sadjarjem in vinogradnikom, viničarjem, vsem prijateljem naravnega življenja, (vegetarijcem) ter sploh vsem, ki se za to panogo zanimajo in skušajo reševati ta gospodarski in zdravstveni problem v svojem delokrogu.

Čas za tečaj je zelo primeren; ob velesejmu, ob pričetku počitnic, pred sezono!

Da se more sestaviti proračun in vse potrebno pravočasno pripraviti, mora zadruga že vnaprej vedeti, na kakšno udeležbo je računati.

Preziranje od te ali one strani pokreta ne bo ubilo, pač pa bo škodovalo tistim, ki nočejo iti s časom naprej! Zato je vsak bojkot od te ali one strani le v škodo »neinteresentov« samih in se bo isti prej ali slej sam maščeval!

Opozarjamo, da se radi velikih stroškov in obsežnih priprav tak vsestransko izčrpni tečaj (za voditelje) v doglednem času ne bo kmalu več vršil. Udeleženci tečaja, ki ga bo vodil gospodarski strokovnjak svetovnega slovesa, bodo po tem tečaju usposobljeni voditi v svojem okolišu in delokrogu take tečaje, kar bo mnogim pripomoglo do večjega ugleda in omogočilo vršiti važno kulturno delo med narodom!

Vsi interesenti iz cele države naj pošljejo (neobvezno) prijave čimprej osrednji zadrugi »Brezalkoholna Produkcija« v Ljubljani, Poljanski nasip 10. Po tem roku bodo dobili natančnejša pojasnila!

* * *

Sadjarski odbor za okraj Radovljica priredi v nedeljo, 18. aprila t. l. na Bledu v »Blejskem domu« celodnevni sadjarski cepilni tečaj. Odbor vabi vse zanimance iz okoliša Bleda in Boh. Bele, osobito

Državni ekonom Josip Sustič:

Kmetijsko poučno potovanje po inozemstvu.

(Nadaljevanje.)

3. Krmska ensilaža v Hornih Heřmanicah.

Na poljedelski šoli smo si poleg drugih zanimivosti ogledali napravo za ensilažo vseh vrst zelenih krmil. Mnogim bralcem je znano, da se iz dobrih dveh desetletij upeljuje in po vseh gospodarsko naprednih deželah Evrope vedno bolj širi takozvana ensilaža ali kisanje svežih krmil (sveže seno in otava, zelena krmska koruza, pesini odrezki, pesa, krompir, krompirjevica, a tudi detelje, grašica itd.). Povod za iznajdbo kisanja zelenih krmil so dale nestalne vremenske prilike, preobilo deževja ob času košnje, katero čestokrat onemogoča ali že zelo otežkoča sušenje sena, katero se vsled obile vlage in premalo solnčne svetlobe mnogokrat deloma ali popolnoma skvari. Poleg prednosti, da se mrvo z dobro ensilažo sigurno obvaruje pred pokvarjenjem, ker je ta način konzerviranja krmil popolnoma neodvisen od vremena — ima ensilaža še celo vrsto prednosti zase, ki že same zelo vzpodbujajo k upeljavi in razširjenju iste. Namreč pri gotovih vrstah ensilaže, ako jo pravilno izvedemo, je običajna izguba hranilnih snovi celo manjša, nego pri najboljšem sušenju sena na tleh (ob sušenju na ostrvih je izguba za okrog polovico manjša!); nadalje draži in sili ensilirana krma krave k večji mlečnosti in povzroča, kakor pokazujejo neštete izkušnje, celo večje doneske mleka. Tretja velika prednost ensilaže je, da omogoča na prav dobrih dvosečnih travnikih v vlažnejših pokrajinah celo tretjo košnjo s tem, da se izvrši prva košnja zelo zgodaj in se isto ensilira. To mlado okisano

seno daje izvrstno mlečno klajo. Ob vlažnem vremenu trava po zgodnji košnji hitro zopet naraste tako, da se ima drugo košnjo kmalu za normalnim časom druge košnje. Končno sledi še košnja otave. Prednosti ensilaže sena so tedaj tako znatne, da je umestno, upeljati preproste sisteme ensilaže tudi na naših srednjih in večjih posestvih, ali vsaj z njimi poizkušati.

Danes obstoja cela vrsta sistemov ensilaže:

1. A. Ensilaža brez stiskalnice in brez umetnega kisanja s pomočjo glivic: kisanje se izvaja v navadnih jamah v zemlji.
B. Amerikanska ensilaža v stolpih.
C. V vododržnih (nepremočljivih) nadzemskih shrambah (posodah) ali betonskih jamah.

2. Kisanje z uporabo stiskalnice, a brez uporabe glivic; tega je več sistemov, n. pr. »Herba« sistem (Švica), »Ifila« sistem (Bavarska), »Hansa« sistem i. dr.: končno najnovejši sistem, ki se izvaja v zaprtih shrambah s pomočjo električnega toka.

3. Sistem kisanja krme v vododržnih jamah brez stiskalnice, a z uporabo posebnih glivic po dr. Völtz-u.

Za naše razmere bi prišli v poštev le oni sistemi, ki ne zahtevajo dragih naprav, ki pa vrše svojo nalogo vendar dosti zadovoljivo, n. pr. ensilaža brez stiskalnice in brez glivic v navadnih zemeljskih jamah. Ta način kisanja je sila preprost in ne stane naprava skoraj nič, ima pa to slabo stran, da so izgube hranilnih snovi ob kisanju razmeroma visoke in znašajo od 25 do celo 60%, v splošnem najmanj 30%. Ta prirosta ensilaža daje sicer mnogokrat prekislo krmo, katero pa živali zelo rade žro in je vpliv krmila na mlečnost zelo ugoden. Sicer je sistem kljub slabim stranem zelo za priporočati, ker je naprava zelo poceni in se izvedejo vsa dela zelo hitro. (Dalje sledi.)

mlajše posestnike in mladeniče, da se udeležijo tega tečaja v čim večjem številu. Udeležencem se priporoča, da prinese s seboj cepilno orodje. Tečaj se prične ob 8. uri popoldne.

Sadjarski tečaj se vrši 18. t. m. tudi v Lešah na Gorenjskem v šoli ob 9. uri popoldne. Posestniki iz okoliša Leš, Brezij in Ljubnega, pridite!

Vrtnarski tečaj za vzgojo zgodnje zelenjave in sadik priredi Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva za Maribor in okoliš v ponedeljek, dne 19. aprila na drž. srednji vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Tečaj je teoretičen in praktičen ter traja od 9. do 12. in od 2. do 5. ure popoldne. Vrtnarji in ljubitelji vrtnarstva, brez razlike spola, se vabijo k obilni udeležbi. V slučaju slabega vremena se preloži tečaj na torek, dne 20. aprila.

Tržne cene v Ljubljani dne 1. aprila 1926. Govedina 15 do 18, telatna 17 do 20, svinjina 20 do 27.50, slanina 19—20, mast 25 do 27.50, koštrunovo 14 do 15, kozličevina 25, konjsko meso 6 do 8, pol prekajene kranjske klobase 32 do 35, suhe 67. Kokoši 30 do 45, petelin 30 do 40, raca 30 do 35, nepitana gos 70, domač zajec 10 do 20.

Mleko 2.50 do 3. Surovo maslo 40 do 45, čajno 60, bohinski sir 36, sirček 9 do 10, jajce 1. Jabolka 5 do 12. Orehi 12, luščeni orehi 30 do 32. Moka št. 0 5.75, št. 1 5.25, št. 3 4.50, št. 5 3.75, št. 6 3; kaša 6 do 7, ješprenj 6 do 8; ješprenček 10 do 13, otrobi 2.50, koruzna moka 3.50 do 4, koruzni zdrob 4 do 4.50, pšenični zdrob 6.50, ajdova moka 8 do 9, ržena moka 5. Pšenica 100 kg 330 do 340, rž 260 do 290, ječmen 230 do 250, oves 235 do 245, proso 275 do 300, nova sušena koruza 200 do 210, ajda 280 do 300, fižol ribničan in prepeličar 350, grah 400 do 500, leča 600. Meter trdih drv 160, mehkih 75. Sladko seno 75 do 80, polsladko 60, kisló 50, slama 50. Tržaška ajserica kg 15 do 17, berivka 40 do 45, motovilec 25, radič 15 do 17.50, pozno zelje 6 do 7.50, rdeče zelje 6 do 7.50, kisló zelje 2.50 do 3, ohrovt 6 do 7.50, karfiol 8 do 10, kolerabe 1 do 1.50, špinača 14 do 15, tržaški grah v stročju 12 do 14, čebula 2 do 3.50, česen 15, krompir 1.25 do 1.50, novi krompir 10, repa 1 do 1.50, kislá repa 2 do 2.50, korenje 1 do 1.50, peteršilj 10 do 12, zelenjava za juho 10 do 12; kos artičoke 2 Din.

Koliko mleka mora dati dobra krava? Ako bi rekel hipoma komu,

da mora dati pet stotov težka krava na leto 30 stotov mleka, da jo moremo imenovati dobro mlekarico, me bo začudeno pogledal in neverjetno razmišljal o tem mlečnem morju, v katerem bi lahko utonila krava, ako bi padla vanj. In vendar je 30 stotov le 3000 litrov, ali ako računamo 300 mlečnih dni, povprečno dnevno 10 litrov. Krava, ki daje le 4kratni iznos mleka v primeri s svojo težo, je slaba in taka, ki daje 8kratni iznos svoje teže izredno dobra. To je, ako tehta krava 500 kg in da 4000 litrov mleka. Pri 300 mlečnih dneh pride na dan 13 ena tretjina litra. Seve, ako naleti na trgu na tako mlekarico, se boš pač zanjo pobrigal. Ako imaš dobro mlekarico v hlevu, obdrži jo in ne daj se preslepiti od visoke cene. 4000 litrov in 2000 litrov na leto je precejšnja razlika.

Kokošim je kopanje v pesku neobhodno potrebno, ker zatira škodljiva mrčesa in pobuja kožo k novemu delovanju. Kopanje v pesku se naj vrši v vsakem vremenu; zato si naj oni, ki redi kuretino, sam napravi pripraven prostor. Za 10 kokoši zadostuje 1 m². V zemljo deni zaboj, ki je 10—15 cm višje od površine, da se očuva deževnice. Na-

polni zaboj s peskom, pepelom, apnenim prahom in sicer 10 cm od zgornjega roba, da se pesek ne razkoplje. Nad tem zabojem napravi veliko poševno streho ter jo pokrij z lepenko. Ako okrog te naprave še nasadiš grmovje, bo to kokošim najlepši prostor.

VREDNOST DENARJA.

Dobi se:

za 1 dolar	57.— Din
za 100 lir	228.50 Din
za 1 avstr. šiling .	8.— Din
za 100 čeških kron .	168.50 Din
za 100 fran. frankov	200.— Din
za 100 švic. frankov	1097.— Din
za 1 zlato marko .	13.50 Din

Največje vrtnarsko podjetje v Jugoslaviji

VRT Džamenja in drugovi, dr. z o. zav., Maribor

Največji izbor raznovrstnih plemenitih sadnih dreves (cepov) v najplemenitejših vrstah in vseh oblikah. Plemenite vinske trte na ameriških podlogah, kakor tudi čipe in podloge istih. Seme zelenjave, cvetja in gospodarskih rastlin. Cvetje v loncih in razno okrasno grmovje in drevje imamo celo leto. Zahtevajte cenike.

Javljamo tužno vest, da je gospod

Alfonz Oblak,

naš poslovodja poslovalnice v Kamniku

dne 12. t. m. nenadoma preminul.

Pogreb nepozabnega se bo vršil v sredo, dne 14. t. m. ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti Novo mesto, Kraljeviča Petra trg 98.

Pridnemu združnemu sodelavcu ohranimo časten spomin!

LJUBLJANA, dne 13. aprila 1926.

„EKONOM“

osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani
r. z. o. o. z.

VABILO

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Središču ob Dravi

registrirane zaduge z neomejeno zavezo,

ki bo v nedeljo 2. majnika 1926 ob 2. uri v posojilničnih prostorih s sledečim sporedom:

1. Poročilo načelnika in nadzorstva. — 2. Čitanje revizijskega poročila. — 3. Odobritev računa za leto 1925. — 4. Volitev štirih članov načelnstva. — 5. Slučajnosti.

Če bi zbor ob določenem času ne bil sklepčen, se vrši v smislu § 35 pravil 1 uro pozneje drug občni zbor, ki bo sklepčen brezpogojno.

Maks R bič s. r.

Jurij Polanec s. r.

Najboljša, najcenejša kolesa in šivalni stroji

so edino

Petelinčevi

znamke

GRITZNER, ADLER, PHÖNIX

za dom, obrt in industrijo. — Pouk brezplačen, ugodni plačilni pogoji. — Tudi na obroke.

Večletna garancija.

JOSIP PETELINC
Ljubljana

Blizu Prešernovega spomenika za vodo.

Od dobrega najboljšje je švicarski pletilni stroj „DUBIED“

1 vagon tepih hmelovk

(smrekovih in jelke) od 4 m do 10 m dolge, le tošnjega sekanka proda takoj

TOMAŽ ŠTIBLER,
posestnik, Fala.

Blago se lahko takoj postavi na postajo Falo.

Iščem

vajenca

za sedlarsko in avtolakirsko obrt.

LEOPOLD ŠUŠTERŠIČ
Ljubljana, Dunajska 41.

Kmetovalci!

Kupujte svoje potrebščine samo pri onih trgovcih ki nudijo svoje blago v „KMETSKEM LISTU“ Kdor nas podpira, podpirajmo mi njega!

KMETSKE HRANILNICE IN POSOJILNICE DOM

VLOGE NA KNJIŽICE IN TEKOČI RAČUN po najugodnejšem obrestovanju. — KREDITI v tekočem računu. — ESKONT MENIC. — INKASO. Račun pošilja hranilnica št. 14257. — Brzjavka „KMETSKE DOM“.

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

V LJUBLJANI

Tavčarjeva (Sodna) ulica 1, pritičje

POSJILA NA VKNJIŽBO, proti poročilu, zastavi premičnih in vrednostnih papirjev. — ČEKOVNI PROMET. — NAKAZILA.

POSLOVNE URE: od 8.—12^{1/2}, popoldne in od 3.—4^{1/2}, popoldne.

Modne kamgarne in ševijote

v veliki izbiri po ugodni ceni

dobite

v občno znani nad 50 let obstoječi manufakturni trgovini

„Pri Škofu“ R. MIKLAUC Ljubljana

(Zunajnim naročnikom se pošilja tudi po pošti)

Pokrov
z uro!

Gospodinje, šivilje, obrtniki!

Do sedaj neprekosljivi ši alni stroji

KÖHLER

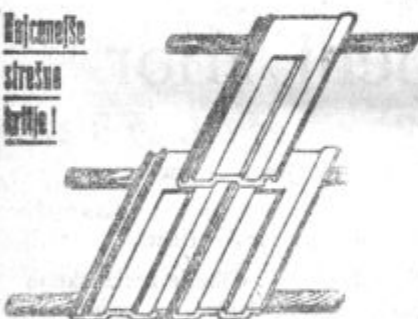
z 10-letnim jamstvom

se dobe v najmodernejših opremljenih za rodbine šivilje, krojače in čevljarje pri trdki

IV. AUERHAMMER
Ljubljana, Kolodvorska 3

Prodaja se tudi na obroke.

Združene opekarne d.

Najcenejše
strojne
brilje!Ljubljana
Miklošičeva cesta 13
prej**Vidic-Knez**

lovarne na Viču in Brdu

nudi v poljubni množici — takoj dobavno — najboljše preizkušene modele strešnikov z eno ali dvema zrcelama, kekor tudi bobrovec (blber) in sidno opeko. — Na željo se pošlje takoj popis in ponudba. Stekleni strešnik vedno v zalogi.

Volna

za damske oblike, kostume in plašče v vseh krasnih, modernih barvah in vzorcih po silno znižanih cenah; n. pr. ševijot 110 cm m Din 36.—, čisto volnasti poplin 60.—, modni karo 140 cm Din 66.—, fini kamgarn 118.—, moderni covercoat 130.— razpošilja veletrgovina R. STERMECKI, CELJE št. 63. Vzenci se pošljejo v pogled, ilustrirani cenik z čez 1000 slikami čez razne domače potrebitine pa zastoj. Kdor pride z vlakom, dobi nakupu primerno povrnitev vožnje. Trgovci eno ceno.

Vsakovrstna sprememba posesti.

Kmečka in gosposka posestva 1 do 60 orajov v raznih krajih in tudi blizu Maribora, mlinski, trgovine, žage, gostilne pod ugodnimi pogoji na prodaj. Tudi nakup, zakup, izročitev prostovoljne dražbe posreduje

„MARŠTAN“
MARIBOR, Rotovski trg št. 1.Najboljša in zato
najcenejše kupite
edino le pri**Josip Petelinc**pletanine, majce, volno,
žepne robce, kravate,
palice, nahrbtnike,
spodnje hlače, otroško
trikot verilo, kompletne
potrebščine za čevljarje,
krojače, sedlarje in
šiviljev Ljubljani
ob vodi, blizu Prešernovega spomenika.
Na veliko in malo!

Cenjene gospodinje!

Znano nam je, da imate marsikatero skrito željo, kateri bi radi ugodili, vendar Vam zato le čestokrat primanjkuje denarja. Ali ne bi bili veseli, če bi kje našli zlatnik, s katerim bi lahko poljubno razpolagali?

poslušajte in zapomnite si!

V vsakem tisočem kosu

mila „Gazela“
se nahaja pravi pristni zlatnik.

Zato pridno perite s tem milom, ki bo temeljito očistilo Vaše dragoceno perilo, vrhu tega boste pa v njem našli zlatnik, za katerega boste lahko zase, za svojega moža ali za svoje otročičke kaj lepega kupili!

GAZELA MILO**Vabilo**

XLV. rednemu letnemu občnemu zboru Savinske posojilnice v Žalcu

kateri se vrši dne 23. aprila 1926 ob 16. uri v posojilniški pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1925.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, se skliče ob 17. uri istega dne drug občni zbor z zgorajšnjim dnevnim redom, kateri je pa sklepčen brez ozira na število navzočih.

Načelstvo.

Ljubljanska kreditna banka

Centrala: LJUBLJANA, Dunajska cesta

Dolžna glavica:

Din 50.000.000.—

Rezervni zakladi ca.

Din 10.000.000.—

PODRUŽNICE:

Brezice
Celje
ČrnomeljGorica
Kranj
MariborMetković
Novi Sad
PtujSavelje
Split
Trst

AGENCIJA:

Logatec

Brzo avni naslov:

BANKA LJUBLJANA

Telefon št. 261, 413,

302, 503 in 504

SE PRIPOROČA ZA VSE V BANČNO STROKO SPADAJOCE POSLE